

prosvetni delavec

Med drugim preberite

K VEČJI SISTEMSKI ENOTNOSTI, str. 2

MED ŽELJAMI IN MOŽNOSTMI, str. 2

AKTUALNA VPRAŠANJA IZOBRAŽEVANJA OB DELU
IN IZ DELA, str. 4

PRIPOMOČKI ZA UPORABO SAMOUPRAVNEGA
SPORAZUMA, str. 5

POMISLEKI OB ŠOLSKEM KOLEDARJU, str. 14

Usklajevanje vpisa

Te dni je v javni razpravi predlog vpisa v prvi letnik srednjega in visokega izobraževanja v prihodnjem šolskem letu. Predlog so pripravile posebne izobraževalne skupnosti, nato pa se je izoblikoval v Izobraževalni skupnosti Slovenije, ki mora usklajevati stališča uporabnikov in izvajalcev izobraževanja glede vpisa in posameznih sprememb šolske mreže.

Usklajevanje vpisa in celotnega usmerjenega izobraževanja mora upoštevati prihodnje potrebe združenega dela po delavcih različnih usmeritev in smeri, hkrati pa tudi število tistih, ki prihajajo v srednje in visoke šole, ter odraslih, že zaposlenih delavcev, ki se vračajo v izobraževanje. Odločitve so zelo odgovorne in morajo biti vsestransko pretehtane, saj bodo njihove posledice, dobre ali pa tudi ne, vidne šele čez nekaj let, ko bodo zdajšnji novinci končali šolanje in se vključevali v delo.

Po predlogu Izobraževalne skupnosti Slovenije naj bi imeli kandidati za vpis v srednje šole na voljo 30.005 vpisnih mest, za mladino pred vstopom v delo, medtem ko za izobraževanje ob delu predvideni obseg vpisa še ni objavljen. Obseg vpisa bo torej tak, da bodo odprta vrata v srednje izobraževanje vsem, ki bodo uspešno končali osnovno šolo, pa tudi tistim, ki bodo izpolnili osnovnošolsko obveznost, ne da bi končali hkrati tudi osmi razred. Tudi za ponavljavce prvega letnika bo prostor, če upoštevamo, tako kot pri manj uspešnih učencih, skrajšane programe. Če bomo napolnili posamezne oddelke do najvišjega mogočega števila (35), bo ostalo na izbiro še nekaj tisoč vpisnih mest, sicer pa se bo število kandidatov močno približalo razpoložljivim vpisnim zmogljivostim. To pomeni, da bomo lahko v prihodnje tako pri izobraževanju kot pri zaposlovanju manj izbirali kot v preteklih letih in da se bo treba prilagoditi novim gospodarskim razmeram, pa čeprav to ne bo zmeraj lahko.

Tudi pri uravnavanju vpisa v prihodnjem letu je poudarjeno razmerje 70:30 v korist proizvodnih usmeritev. Ker smo v letošnjem šolskem letu dosegli šele razmerje 64:36, bo potrebno precej truda, še zlasti pri usmerjanju ženske mladine v prednostne usmeritve (elektroindustrija, kemija, proizvodnja hrane), ki se jim po ustaljenih navadah rada izogiba. Ponekod bodo pri tem zagotovo nastale težave, saj so v neproizvodnih usmeritvah že v tem šolskem letu vpisali več, kot je bilo načrtovano, zato bo treba razlike izravnati.

Predvideni vpis v prve letnike visokega izobraževanja obsega 9000 študentov iz vrst mladih

Nadaljevanje na 2. strani

S primernim vrednotenjem do kakovostnega dela

Skrb za dosledno uveljavljanje svobodne menjava dela na podlagi stvarnega vrednotenja sprejetih vzgojno-izobraževalnih in raziskovalnih programov ter izpopolnjevanje samoupravne organiziranosti in delegatskih odnosov v delovnih organizacijah in interesnih skupnostih sta temeljnega pomena za to, da bomo lahko uspešno opravili težke in obsežne naloge, ki so pred nami. Zaradi tega mora biti sodelovanje pri reševanju teh vprašanj še vnaprej osrednja naloga Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti, so poudarili na seji republiškega odbora tega sindikata, ki je bila letošnjega 7. januarja.

Ko so ocenjevali delo v preteklem letu in sprejemali temeljno usmeritev za delo v prihodnje, so delegati opozorili, da so republiški odbor in njegovi organi velikokrat obravnavali materialni položaj vzgoje in izobraževanja ter raziskovalne dejavnosti in kritizirali zdajšnji način financiranja, ki ne temelji na sprejetih merilih in normativih, ampak je še zmeraj proračunski. Lahko si mislimo, kako vpliva to na kakovost dela, če nihče natančno ne ugotavlja, ali so bili sprejeti vzgojno-izobraževalni programi

tudi opravljeni, kaj šele da bi proučeval, kako so bili uresničeni, je pripomnil eden izmed delegatov. Ni pa dovolj samo opozarjati, temveč je treba dejavno vplivati na izboljšanje razmer. Zato precej pričakujejo od treh posebnih delovnih skupin pri Izobraževalni skupnosti Slovenije, ki proučujejo ustreznost meril in normativov v osnovnem, srednjem in visokem šolstvu in pripravljajo predloge za njihovo spremembo. V delovnih skupinah sodelujejo tudi delegati republiškega odbora, ki naj bi skrbeli, da bodo pri morebitnih spremembah dozdajšnje prakse ustrezno upoštevali ugotovitve in stališča sindikata.

Svobodna menjava dela se ne more uveljaviti brez dobre organiziranosti posebnih izobraževalnih skupnosti in razvitih delegatskih odnosov v njih. Ob tej ugotovitvi so delegati poudarjali, da je tudi sindikat odgovoren za to, da so delegati izvajalci do zdaj premalo zavzeto sodelovali v teh interesnih skupnostih in da bo moral biti bolj učinkovit pri pripravi in volitve njihovih novih organov. Edino po tej poti je mogoče preprečevati to, kar se ponavlja iz leta v leto: da dobivajo vzgojno-izobraževalne or-

ganizacije nove naloge in zahteve po večji kakovosti, ne da bi temu prilagodili tudi gmočno podlago za delo. Kakšne so posledice tega za učinkovitost vzgojno-izobraževalnega sistema in za družbeni položaj in življenjsko raven prosvetnih delavcev, pa je tako in tako znano. Ker se mora vsaka dejavnost prilagoditi gospodarskim razmeram in zmogljivostim, se je treba dogovoriti, kaj je na posameznem področju nujno obdržati.

To je treba ugotoviti predvsem za posamezne vzgojno-izobraževalne programe usmerjenega izobraževanja in njihove dele, temeljna dejavnost v osnovnih šolah pa je tako predpisana z zakonom.

Podatki kažejo, da bo treba prihodnje šolsko leto marsikaj spremeniti v mreži srednjih šol, o kateri se je javna razprava že začela, podobno pa velja tudi za visoko izobraževanje.

Predsednik republiškega odbora Geza Čahuk je v uvodnem pojasnilu k predlaganemu letošnjemu programu dela posebej poudaril, da si bo odbor v skladu z uveljavljanjem svobodne menjave dela še naprej prizadeval za ustrezno razporejanje do-

Nadaljevanje na 2. strani

Čas notranjega obnavljanja

Zimske počitnice. Na ljubljanskih in mariborskih šolah je vsakdanji vrvež ponehal, kmalu pa bo uthnil tudi drugje. Z nekdanjih dvotedenskih zimskih počitnic smo prešli na tritedenske. Kar preveč, pravijo nekateri učitelji, ki jih skrbi, da se bodo učenci le s težavo spet vživeli v šolsko delo. Varčevati moramo s kurivom, pravijo gospodarstveniki. Zračunali so, da so lani zaradi podaljšanih zimskih počitnic pri kurivu na šolah kar precej prihranili, pa tudi turistični delavci so bili s takimi počitnicami bolj zadovoljni. Koliko več stroškov so imeli zaradi vsega tega starši, ni preračunal nihče, nihče pa tudi ni pomislil na gorivo, ki so ga zaradi daljših počitnic porabili doma. Vendar pa podaljšane zimske počitnice niso samo naša posebnost, saj so jih uveljavili že po vsej Jugoslaviji.

Take počitnice dajejo šolarjem več možnosti za smučanje in sankanje, za gibanje na svežem zraku. To pa bo mogoče le, če bo na bližnjih gričih zapadlo dovolj snega. Če se to ne bo zgodilo, si bodo morda pomagale šole same - morda bo tudi tako imenovana »podružbljenost« prinesla v ta namen kak dodatni dinar. Smučarska središča so zvišala cene, tako da so postale skoraj nedostopne navadnemu občanu, o smučarski opreми pa tako ni vredno izgubljati besed.

Zimske počitnice so namenjene otrokom, učencem. Naši predpisi so odmerili učiteljem letni dopust tako kot drugim delavcem. Praviloma morajo ta dopust izrabiti med letnimi počitnicami.

Za delavce v vzgoji in izobraževanju so zimske počitnice samo kratek premor med zahtevnim vzgojno-izobraževalnim delom. V tem času jih čaka veliko dela. Treba je urediti šolsko dokumentacijo, kabinete, učila in drugo. V tem času moramo podrobneje razčleniti učne uspehe in neuspehe ter pisati o slednje prave vzroke in rešitve. Pripraviti moramo vse potrebno za nemoteno delo v drugem polletju. Kjer razvija šola tudi izobraževanje ob delu, je čas zimskih počitnic namenjen izobraževanju in preverjanju znanja odraslih udeležencev.

Zimske počitnice pa so predvsem čas strokovnega izpopolnjevanja samih prosvetnih delavcev. Tedaj se vrstijo seminarji in aktivni, ki jih prirejajo Zavod SRS za šolstvo, kadrovske šole in drugi. V tem času poteka izobraževanje in izpopolnjevanje, ki ga načrtujejo učitelji po svojih potrebah in zahtevah dela. Šole, ki so razvile to samoupravno načrtovanje strokovnega izpopolnjevanja po potrebah svojih delavcev, imajo v tem času že kar obsežno dejavnost. Krajše seminarje, predavanja in razprave dopolnjujejo s študijskimi sestanki, na katerih učitelji razpravljajo o aktualnih temah, o novih predpisih ter raznih pedagoških in družbenih vprašanjih. Za vse to med šolskim letom ni dovolj časa. Sicer pa je tudi načrtno samoizobraževanje ena izmed temeljnih oblik strokovnega izpopolnjevanja, saj mora vsak izmed nas nenehno obnavljati, posodabljati in dopolnjevati svoje znanje.

Kjer znajo na šoli pravilno razporediti vsa ta dela in opravila, se najde za vsako nalogo potreben čas. Po premišljenem načrtu se zvrsti delo, ki vključuje celoten učiteljski zbor, delo, ki ga opravijo posamezne ožje skupine, in delo, ki ga mora opraviti vsak učitelj sam. Tako lahko zagotovimo potreben čas za študij tudi učiteljem pripravnikom, učiteljem, ki si morajo dodatno pridobiti pedagoško-andragoško izobrazbo, in učiteljem, ki si ob delu šole pridobivajo potrebno izobrazbo ali pa si jo želijo dopolniti na višji ravni.

Vsaj teden dni namenjajo šole v tej razdelitvi dela tudi učiteljevenu individualnemu delu in izobraževanju. Tako si lahko učitelj izdelal podroben načrt za drugo polletje, prouči strokovno literaturo in drugo gradivo, pripravi nove učne pripomočke in sredstva, knjige, ki obogatijo njegovo znanje in širijo njegovo razgledanost.

Zimske počitnice so za učitelja čas notranjega obnavljanja. Sodobno vzgojno-izobraževalno delo je čedalje bolj zahtevno, tako da se mu je treba čedalje več posvečati. Pravimo, da ne vzgajamo samo z besedami, marveč s celotno osebnostjo, torej ne le s svojim strokovnim znanjem in družbeno razgledanostjo, temveč tudi z notranjo vedrino in svežino, ki ju prinašamo s seboj v razred.

Potreba po nenehnem izobraževanju in notranjem obnavljanju je pri vzgojno-izobraževalnem delu posebno občutena. Zato so naložbe v učiteljevo izpopolnjevanje, v krepitev njegovega zdravja, notranje svežine in odpornosti več kot utemeljene. Ko načrtujemo in razporejamo učiteljevo delo in počitek v tem času, ne smemo pozabiti, da čas zimskih počitnic ni nič manj dragocen kot čas rednega pouka.

dogodki
novostiS primernim vrednotenjem
do kakovostnega dela

Nadaljevanje s prve strani

hodka in delitev po delu. Pripravljene so strokovne podlage za vrednotenje dela v osnovnem šolstvu; te bodo v sodelovanju s skupnimi komisijami udeležencev samoupravnih sporazumov dopolnjene in prilagojene drugim dejavnostim. Opozoril je, da se je zaradi slabega finančnega položaja velikokrat pokazala malodušnost posameznih prosvetnih delavcev pa tudi v osnovnih sindikalnih organizacijah, povezana s težnjami po uravnotežnosti ali celo z mnenjem, da v takih razmerah ni mogoče nagraditi po delu. Sam meni naproti: da je prav v zaostrenih gospodarskih razmerah še bolj potreben učinkovit in spodbuden sistem nagraditve, ki lahko najbolj vpliva na boljše delovne dosežke.

Republiški odbor je na tej seji ponovno razpravljati o pripravljene gradivi za tretjo konferenco Zveze sindikatov Slovenije, ki bo v začetku februarja. Člani odbora so poudarili, kako pomembne so teme, ki jih bo obravnavala konferenca, za vse delavce, in posebno podprli predložena stališča o svobodni menjavi dela in nadaljnjem razvoju vzgoje in izobraževanja ter drugih družbenih dejavnosti v razmerah gospodarske stabilizacije.

Res pa je, da so posamezna stališča precej splošna in niti ne bistveno nova, saj je veliko zadev že opredeljenih v raznih dokumentih in zakonih; gre torej le za njihovo dosledno izvajanje in povečanje odgovornosti vseh dejavnikov. Posebej so opozorili na nekatere probleme, ki se hitro zaostčujejo: na stanovanjska vprašanja prosvetnih delavcev, za katera ni videti, kako jih bomo uspešno reševali, ker ta dejavnost za to ne bo mogla zbrati potrebne denarja; na velika neskladja med starejšimi in novjšimi pokojninami, na prehitro naraščanje stroškov, ki jih mora-

jo plačevati starši za otroško varstvo in med šolanjem otrok; na neurejenost prehrane za udeležence usmerjenega izobraževanja in znova na nevzdržen položaj, v katerem so zaradi visokih šolnin tisti, ki se izobražujejo ob delu.

Eno izmed točk dnevnega reda te seje so namenili tudi znanim stališčem o enotnem urejanju vprašanj pri zagotavljanju možnosti za izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse. Poudarili so, da potekajo priprave na tem področju po načrtu — organizacijsko, kadrovske in vsebinske. Nekaj pregledov so povzročile zamude pri sprejemanju samoupravnih sporazumov o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojno-izobraževalnih programov, zato tudi nekatera gmotna vprašanja še niso povsem urejena. O nagrah učencev na proizvodnem delu je obveljalo načelo: učenci naj dobe nagrade v skladu s svojim delovnim prispevkom, po tem, koliko dela bodo opravili in kako. Nagrad ni mogoče določati vnaprej, jih enačiti s stroški za malico ipd. Ena pomembnih nalog na tem področju je priprava izvedbenih načrtov za proizvodno delo in delovno prakso; pri tem je nujno pomagati inštruktorjem zato, da bodo ti načrti tudi strokovno ustrezni. Kot vemo, je bilo za inštruktorje organiziranih že več seminarjev, dela na tem področju pa usklajuje Gospodarska zbornica Slovenije. Že zdaj pa je jasno, da mora postati tudi njihovo izobraževanje, ki poteka zdaj kot nenaključna politična akcija, sestavina rednega sistema usposabljanja in izpopolnjevanja kadrov.

Na tej seji republiškega odbora so obravnavali tudi kadrovske zadeve in na predlog izvršnega odbora imenovali za novega sekretarja republiškega odbora Aleša Goljo, inženirja matematike.

MARJANA KUNEJ

Kaj je najpotrebnejše?

Strokovni svet SR Slovenije za vzgojo in izobraževanje je na 22. seji, 23. 12. 1981 obravnaval informacijo o materialnih okvirih razvoja vzgoje in izobraževanja v letu 1982, ki jo je podal Tone Ferenc, predsednik izvršnega odbora Izobraževalne skupnosti Slovenije.

Člani strokovnega sveta so v razpravi o tej informaciji ugotovili tole: Čeprav bomo morali tudi v letu 1982 ravnati stabilizacijsko, saj ne bo dovolj denarja za vse, kar smo načrtovali, se nekaterim nalogam na področju vzgoje in izobraževanja ne bo mogoče odreči. Zagotoviti bo treba denar za spremljanje vzgojno-izobraževalnih programov in njihovo ovrednotenje in dobiti vrnitvene informacije o tem, kako se uresničuje reforma srednjega izobraževanja. Določeni so že elementi spremljanja in narejeni prvi koraki. Celotna izvedba bo zahtevala zavzeto sodelovanje mnogih pedagoških delavcev na šolah in strokovnih delavcev, ki bodo spremljali organizirali, dobljene podatke razčlenili in če bo potrebno, predlagali ukrepe.

Ker nalagamo pedagoškim delavcem na šolah iz leta v leto več novih nalog, se je ob tem pojavilo tudi vprašanje osebnih dohodkov teh delavcev. Skrajni čas je že, da na področju vzgoje in izobraževanja zaživi zakon o svobodni menjavi dela. Pedagoške delavce je treba za njihovo

odgovorno delo ustrezno nagraditi. Razlika osebnih dohodkov pedagoških delavcev v osnovni šoli in v usmerjenem izobraževanju je ponekod prevelika in kakovost dela premalo upoštevana.

Vsakemu otroku moramo dati enake možnosti za razvoj. Staršev ne bi smeli gmotno obremenjevati.

Opremljanje šol z učnimi pripomočki, izdelava specialnih učilnic za usmerjeno izobraževanje ne poteka tako, kot je bilo predvideno.

Pomembno je strokovno izpopolnjevanje pedagoških delavcev. Toda to veliko stane, zato bo nujno strokovno izpopolnjevanje nekoliko skrajšati.

Precej denarja gre tudi za delo posebnih izobraževalnih skupnosti. Morebitna združitev nekaterih posebnih izobraževalnih skupnosti bi zmanjšala stroške. Veliko stanejo tudi dislocirani oddelki. Več bi morali storiti, da bi spremenili mrežo šol usmerjenega izobraževanja.

V Sloveniji bi se morali natančneje dogovoriti, katere cilje na področju vzgoje in izobraževanja želimo doseči takoj in katere v daljšem časovnem obdobju. Strokovni svet je sklenil organizirati skupen sestanek s člani izvršnega odbora Izobraževalne skupnosti Slovenije in z njimi razčleniti probleme na področju vzgoje in izobraževanja v naši republiki.

DRAGO NOVAK

K večji sistemski enotnosti

V pripravi so skupna programska jedra za osnovno in srednje izobraževanje

Priprave za enotnost vzgojno-izobraževalnega sistema v Jugoslaviji se kažejo v zadnjem obdobju tudi v približevanju vzgojno-izobraževalnih programov — v pripravi skupnih programskih jeder osnovnega in srednjega izobraževanja. S to nalogo se ukvarja komisija za programiranje in sistem medrepubliških in pokrajinskih konference zavodov za napredek vzgoje in izobraževanja. Po oceni te komisije so med republikami in pokrajinama precejšnje razlike že v programski zasnovi predšolske vzgoje. Za osnovno šolo lahko trdimo, da je v jugoslovanskem merilu še enotna, čeprav je v zadnjem desetletju prišlo do nekaterih razlik med republikami in pokrajinama v zaporedju in obsegu posameznih programskih sestavin. Do večjih razlik pa utegne priti med republikami in pokrajinama prav zdaj, saj povsod pripravljajo nove programe za osnovno šolo.

Večje razlike so danes v srednjem usmerjenem izobraževanju. Opažamo jih že v vsebini in zasnovi skupne vzgojno-izobraževalne osnove, ki je bila ponekod skoraj nekaj podaljšek osnovne

šole oziroma samostojna programska celota, ponekod (npr. v Sloveniji) pa tesneje povezana s programi posameznih usmeritev in s strokovnim izobraževanjem.

Po oceni komisije za programiranje in sistem vzgoje in izobraževanja se izobraževanje odraslih še ni povsod vključilo v enoten vzgojno-izobraževalni sistem. Komisija utemeljuje to s trditvijo, da imamo še vedno »poseben, od rednega izobraževanja ločen institucionalni sistem delavskih in ljudskih univerz«. Taka utemeljitev daje slutiti, da se nekaterim toži po tistih časih, ko sta imela Slomškova Blaže in Nežica za izobraževanje ob delu eno samo možnost — redno nedeljsko šolo!

Komisija za programiranje jugoslovanske konference zavodov za napredek izobraževanja in vzgoje je doslej pripravila predlog skupnih programskih jeder za predšolsko vzgojo, za politenično vzgojno-izobraževalno področje v osnovnem in srednjem izobraževanju in za druga področja skupne vzgojno-izobraževalne osnove. V letu 1982 naj bi predlog skupnih programskih jeder dozoril za razpravo v

medrepubliški in pokrajinski komisiji za reformo vzgoje in izobraževanja ter v republiških organih, ki so pristojni za programiranje in druga sistemska vprašanja.

Predlog skupnih programskih jeder je 3. 12. 1981 obravnavalo tudi predsedstvo stalne konference republiških in pokrajinskih zavodov za napredek vzgoje in izobraževanja. Predsedstvo je ugotovilo, kot poroča Čedo Nedeljković v Prosvetnem pregledu dne 8. decembra 1981, da bo treba predlog skupnih programskih jeder v mnogočem še popraviti in dopolniti, saj so sestavljale vodila različna merila glede tega, kaj je bistveno za programsko enotnost. Nekateri se ogrevajo za enotne jugoslovanske programe, podrobno razčlenjene celo na posamezne učne ure; drugi se zavzemajo predvsem za okvirne programe, ki bi jih republike in pokrajini lahko samostojno izoblikovali po svoje. Sicer pa je razprava na seji predsedstva končala s sklepom, da je treba natančneje opredeliti, kaj so programska jedra in poenotiti pot za njihovo sestavljanje. J. V.

Med željami in možnostmi

S seje izdajateljskega sveta Prosvetnega delavca

Izdajateljski svet Prosvetnega delavca je na seji dne 8. 12. 1981, ki jo je vodila predsednica sveta Metka Rečnik, obravnaval uresničevanje delovnega načrta za leto 1981, delovni načrt za leto 1982 ter načrte in obete za delo naše organizacije v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Kljub težavam s papirjem in zelo povečanim tiskarskim stroškom je Prosvetni delavec v letu 1981 izhajal redno in v ustaljenem obsegu ter v nakladi 8.500 do 9.000 izvodov. Časopisni del so včasih dopolnjevali priloge: Objave Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, PIS za pedagoško usmeritev, Skupne komisije udeležencev samoupravnega sporazumevanja za osnovne šole, razpisi idr.

Na Prosvetnega delavca je že po tradiciji naročena večina osnovnošolskih učiteljev — na mnogih osnovnih šolah so naročeni prav vsi pedagoški delavci. Čeprav odmerjamo v časopisu zadnja leta veliko prostora usmerjenemu izobraževanju, je med učitelji srednjih šol vse premalo naročnikov in le redke so tiste srednje šole, kjer je večina učiteljev naročena na glasilo. Skrb za sprotno obveščanje učiteljev o reformi in o vseh aktualnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja v srednjem šolstvu očitno še vedno ni dovolj. Med vzgojiteljicami vzgojno-varstvenih organizacij je precej naročnikov, v prihodnje pa jih bo prav gotovo še več, saj nameravamo v sodelovanju s sekcijo za predšolsko vzgojo pri Zvezi društev pedagoških delavcev razširiti obseg vsebine, namenjene predšolski vzgoji. Zadnja leta se je povečalo število naročnikov tudi na delavskih univerzah in v izobraževalnih centrih OZD. Malo je naročnikov na višjih in visokih šolah. V začetku šolskega leta 1981-82 smo zaprosili vodstva srednjih, višjih in visokih šol, ki usposabljaajo za pedagoške poklice, naj nam pomagajo širiti časopis med učenci in študenti. Čeprav smo tem šolam poslali hkrati potrebno propagandno gradivo in reklamne izvode, je bil odziv zelo skromen. Tudi tu je skrb za vsestransko obveščeno prihodnjih učiteljev in vzgojiteljev o premikih in dogajanju v vzgoji in izobraževanju očitno še zelo v ozadju.

V skladu s programsko usmeritvijo, ki se je izoblikovala v zadnjem desetletju, je Prosvetni delavec ne samo glasilo delavcev te dejavnosti, marveč tudi pose-

ben strokovno-informativni štirinajstnevnik za vprašanja vzgoje in izobraževanja. Informativni del časopisa zajema dogajanje na celotnem področju vzgoje in izobraževanja, od predšolskih organizacij in osnovnih šol do celotnega usmerjenega izobraževanja in dopolnilnega izobraževanja ter usposabljanja. Redno spremljamo delo vseh republiških organov, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem in obveščamo bralce o vprašanjih, ki jih obravnavajo, o sprejetih stališčih in sklepih. Tako sproti poročamo o delu sveta za vzgojo in izobraževanje pri RK SZDL, Republiškega sveta za vzgojo in izobraževanje, Strokovnega sveta SRS za vzgojo in izobraževanje, Izobraževalne skupnosti Slovenije, Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo in še drugih republiških organov. Posebej poročamo o delu republiškega odbora Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti, skupščine strokovnega sveta PIS za pedagoško usmeritev in delno tudi PIS za kulturo, pa tudi o delu strokovnih društev in drugih oblik organiziranega delovanja prosvetnih delavcev.

V sodelovanju s prosvetnimi časopisi drugih republik in pokrajin ter s sekcijo prosvetnih časopisov pri Zveznem odboru Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in kulture obveščamo bralce o vprašanjih, ki jih obravnavajo družbeno-politični in strokovni organi na zvezni in medrepubliški ravni ter o aktualnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja v posameznih republikah in pokrajinah. Informativna vsebina Prosvetnega delavca sega tudi na druga področja, saj zajema pomembne strokovne posvete in kulturne dogodke, pa tudi sprotne informacije o novostih v strokovni literaturi in na knjižnem trgu nasploh.

S to širino obveščanja nameravamo nadaljevati tudi v prihodnje in omogočati bralcem, da spremljajo reformne procese v osnovnem, srednjem in visokem izobraževanju ter aktualno dogajanje na celotnem področju vzgoje in izobraževanja.

Glasilo delavcev vzgoje
in izobraževanja

Kot glasilo delavcev vzgoje in izobraževanja je Prosvetni delavec v letu 1981 vidno napredoval. Več je kakovostnih prispevkov, ki jih pošiljajo na svojo ali

na našo pobudo delavci kadrovske šole, pedagoškega inštituta, nekaterih sektorjev Zavoda SRS za šolstvo, nekateri vidni družbeno-politični delavci, zlasti pa še pedagoški in andragoški delavci iz neposredne prakse. Več je kakovostnih prispevkov za predelek »Pobude-odmevi«, več izmenjave strokovnih izkušenj in več neposrednih odzivov na aktualna vprašanja.

Odpriost časopisa prosvetnim delavcem omogoča javno razpravo o zadevah, o katerih sicer razpravljajo v mnogih zbornicah, pa tudi o zadevah, ki prizadenejo cele skupine delavcev v vzgoji in izobraževanju. V teh prispevkih ni več nekdane stanovske ozkoosti, vsaj ne pri tistih bralcih, ki spremljajo s pomočjo našega časopisa celoten razvoj vzgoje in izobraževanja.

Čeprav se izbor vsebine prilagaja zanimanju in potrebam najširšega kroga bralcev, skušamo zajeti in dati ustrezen prostor tudi vprašanjem, ki so značilna za posamezne vrste šol in za ožja področja vzgojno-izobraževalnega dela. Prav je, da tudi delavci teh področij pridejo na dan z razmišljanjem, prispevki in predlogi, ki so zanimivi za vse bralce. Področje vzgoje in izobraževanja je kljub razčlenjenosti zaokrožena celota. Ne bi bilo prav, če bi znotraj njega posamezna ožja področja ograjevali z »visokimi zidovi«.

Tudi v letu 1982 pričakujemo vsaj tako komunikativnost bralcev in si želimo njihovega sodelovanja. Samo tako bo časopis pester in kakovosten, hkrati pa bo v njem odsevala raznolikost naše pedagoške in andragoške dejavnosti.

Naše gmotne in
kadrovske možnosti

V letu 1981 so se bistveno povečali stroški papirja in tiska. Tiskarna Ljudska pravica, ki tiska Prosvetnega delavca, nas opozarja na varčevanje s papirjem zaradi težav z nabavo roto papirja, ki utegnejo v prihodnje vplivati celo na obseg našega glasila.

Rast cen PTT storitev, ekspe-dita in drugih stroškov, povezan z delom in poslovanjem naše delovne organizacije, sledi splošni rasti cen. Avtorske honorarje plačujemo po enakih merilih kot drugi časopisi. Osebnih dohodkov usklajamo s splošno nominalno rastjo teh dohodkov v približno enakem obsegu kot vzgojno-izobraževalne organizacije. Glavni vir prihodkov so

Usklajevanje
vpisa

Nadaljevanje s prve strani

pred vstopom v delo in 3555 stih, ki se bodo izobraževali ob delu. Tudi v visokem šolstvu na bi letos dosegli večji premik o neproizvodnih v proizvodni usmeritve, saj se s sedanjim razmerjem ne moremo pohvaliti s tem šolskem letu je bilo razmerje med proizvodnimi in neproizvodnimi usmeritvami ob vpisu 39:61, pri izobraževanju ob delu pa celo 25:75). Razmerje, ki na bi ga dosegli pri prihodnjem vpisu v prvi letnik, bo sicer še vedno v korist neproizvodni usmeritev (45:55, pri izobraževanju ob delu pa 42:58), vendar na bi se hitreje približevalo potrebni razmerju, ki ga predvidevajo načrtovalci sprčo sedanjega razvoja gospodarstva in družbenih dejavnosti.

Javna razprava o predlogu za usklajevanje obsega vpisa in nekaterih sprememb pri razmestitvi vzgojno-izobraževalnih programov za šolsko leto 1982-83 bi spodbudila, tako kot lani, žilvahno izmenjavo. V njej bo treba uskladiti želje z možnostmi, hotenja s stvarnostjo, delne interese pa s skupnimi potrebami našega družbenega razvoja.

naročnine, razpisi, objave in druge storitve, saj znašajo dotacije, ki jih prejemo od samoupravnih interesnih skupnosti in republiškega odbora Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti, komaj petino ustvarjenega dohodka. V tem se Prosvetni delavec bistveno razlikuje od sorodnih časopisov v drugih republikah in pokrajinah, ki prejajo mnogo višje dotacije zlasti od izobraževalnih skupnosti.

Naročnine, ki je ostala ne spremenjena od decembra 1980 bomo morali povečati za 25 odstotkov, da bi uskladili dohodke z rastjo cen v letu 1981.

Okoliščine, v katerih posluje mo, in zaostrene gospodarske razmere narekujejo varčnost in gospodarnost pri delu, katerega glavna teža sloni na ramenih treh delavcev v uredništvu in dveh delavcev v upravi ter kroga zunanjih sodelavcev. V teh razmerah, ko je treba pripraviti za tisk 14-dnevno po 120 tipkanih straneh časopisnega gradiva, ni uresničljiva želja, ki jo izražajo bralci in nekateri družbeni dejavniki, da bi bolj obiskujemo vzgojno-izobraževalne organizacije in se udeležujemo posvetov in sej tudi v drugih središčih. Še bolj kot doslej smo v tem navezani na kakovostne prispevke samih prosvetnih delavcev in njihovo samoiniciativnost.

Na posvetu, ki je bil septembra 1981 pri Zvezni konferenci SZDL v Beogradu, je bilo izraženo enotno stališče, da so prosvetni časopisi pomemben del vzgojno-izobraževalne dejavnosti, nepogrešljiv člen v sistemski obveščani prosvetnih delavcev. Da bi ti časopisi lahko opravili svoje naloge, potrebujejo trdne temelje za svoje delovanje in ustvarjalno sodelovanje vseh dejavnikov, ki usmerjajo razvoj vzgoje in izobraževanja. Zato je izdajateljski svet Prosvetnega delavca, potem ko je potrdil predloženi program za leto 1982 in načrt za srednjeročno obdobje ter sprejel poročilo o delu v letu 1981, sklenil, naj bi Izobraževalna skupnost Slovenije predvidela v srednjeročnem načrtu tudi pri sredstvih za skupne naloge na področju vzgoje in izobraževanja ustrezno denarno pomoč Prosvetnemu delavcu. Ključ za zaostrenim gospodarskim razmeram naj bi to glasilo izhajalo nemoteno v dosedanjem obsegu, saj je časopis s tako vsebinsko usmeritvijo v interesu vseh delavcev v vzgoji in izobraževanju in celotne družbe.

JOŽE VALENTINČIČ

Osnovna šola v Luciji poimenovana po Edvardu Kardelju

»ČLOVEK VELJA TOLIKO, KOLIKOR DAJE SVOJEMU POKOLENJU« (E. Kardelj)

Ob svoji 70-letnici je osnovna šola v Luciji dne 19. decembra 1981 dobila ime po našem velikem mislecu in revolucionarju Edvardu Kardelju. Sedemdeset let je namreč minilo od tedaj, ko so se prebivalci Lucije, tedaj majhnega zaselka ob slovenski obali, ki so ga krasile soline s svojimi vetrnicami in lepo obdelane terase na pobočjih Kampolina, Seče in Vinjol, že tedaj zavedni Slovenci, zavzeli za svojo šolo in si leta 1911 zgradili enorazredno. Tako je zapisala v jubilejni številki glasila učencev osnovne šole Edvarda Kardelja v Luciji njena ravnateljica Cvetka Zega. Kot piše v šolski kroniki, je bila reakcija nasprotnikov slovenskega narodnostnega prebujenja na Obali ostra, vendar je kljub temu pouk začel in potekal redno, šola pa je obiskovalo 120 otrok. Delovati je prenehala šele tedaj, ko je fašistična raznarodovalna politika zatrla na Primorskem vse slovenske šole.

Po osvoboditvi se je šola hitreje razvijala, saj je letos v njej že 628 učencev. Kljub 18 učilnicam pa je postala že tesna in ne more dati učencem prostora, kakršnega zahteva celodnevna osnovna šola. Leta 1976 je postala šola celodnevna, tedaj le na razredni stopnji, z upanjem, da bodo kmalu lahko dogradili dodatne učilnice. Vendar so šole ob njenem svečanem poimenovanju po Edvardu Kardelju dočakali, da so položili temeljni kamen za tisti novi del šolske zgradbe, kjer bodo te dolgo pričakovane nove učilnice, ki bodo pomenile konec večletne utesnitosti in pouka v različnih zgradbah.

Predlog krajevne skupnosti Lucija in občinske konference SZDL Piran, da bi se šola poimenovala po Edvardu Kardelju, so na šoli navdušeno sprejeli. V jubilejni izdaji šolskega glasila so predstavili zgodovinski razvoj kraja in šole ter življenjsko pot in delo Edvarda Kardelja. Na šoli so pripravili razstavo Šola včeraj, danes, jutri in z njo predstavili 70 let njenega delovanja. Druga razstava je bila filatelistična in je prikazala upodobitev Edvarda Kardelja na znamkah.

Proslava v portoroškem Avditoriju je v kulturnem sporedu prikazala ustvarjalnost mladih in njihovih učiteljev, s pesmijo pa so se ob tej priložnosti predstavili učenci osnovnih šol Lucija in Sečovelje ter glasbene šole in tudi moški pevski zbor KUD Karol Pahor. V svoji sredi so pionirji, mladinci in drugi udeleženci toplo pozdravili tovarišico **Pepco Kardelj**. Slavnostni govornik, ki je povezal svečanost tega dne s širšimi družbenimi prizadevanji za napredek osnovne šole in Kardeljevim delom in likom, je bil **Marjan Jelen**, član izvršnega odbora predsedstva republiške konference SZDL.

Šola mora biti odprta v okolje

Iz slavnostnega govora Marjana Jelena

Sedemdesetletna tradicija slovenskega osnovnega šolstva v Luciji kaže značilno pot primorskih Slovencev, ki so si morali pravico do izobraževanja v svojem jeziku izbojevati v težkih razmerah, v hudem boju z nasprotniki slovenskega jezika.

Z današnjim poimenovanjem osnovne šole Lucija po velikemu našemu revolucionarju Edvardu Kardelju potrjujemo odločnost, da nadaljujemo preobrazbo osnovnega šolstva na samoupravnih temeljih, hkrati pa odpiramo trajen spomenik Edvardu Kardelju. In šola ni mrtev spomenik, saj se v njej mladi ljudje pripravljajo, da bodo jutri prevzeli družbene odgovornosti in nadalje razvijali odnose med ljudmi, ki jim pravimo socialistično samoupravljanje.

Dogajanje v svetu in naša prizadevanja za boljši jutri nas potrjujejo v prepričanju, da sta edina alternativa sodobnega sveta socializem in samoupravljanje, ki omogoča resnično odločanje delavcev. To je dediščina Edvarda Kardelja, ki se ga spominjamo s spoštovanjem in hvaležnostjo za vse, kar nam je v svojem življenju dal, in za navdih, ki ga je zapustil novim rodovom. Vse svoje življenje je posvetil delavcu in človeku. O svoji življenjski poti je leta 1959 rekel predstavnikom lista Mladost tole:

»Menim, da je človeku vredno živeti le, če ustvarja. Pod tem izrazom si ni treba zamisljati samo velikih stvari. Človek velja toliko, kolikor je dal pokolenju, toliko, kolikor je dal pokolenju, kateremu pripada, s svojo ustvarjalno dejavnostjo, kjerkoli in na kakršen koli način. Ustvarjanje je boj, boj v malem in velikem, boj z materijo, boj v družbenih odnosih, boj z zaostalostjo pogledov. Vse življenje, ki smo ga preživeli, je bilo polno takšnega boja in vsakdo je prispeval tisto, kar je mogel prispevati. Drugačnega življenja si res ne bi mogel misliti.«

Ta dediščina nas zavezuje v celotni preobrazbi vzgoje in izobraževanja, še posebej pa šola s Kardeljevim imenom. Po-

membo je, da so šolska vrata široko odprta vsem krajanom, da s skupnimi vlaganji zagotavljajo možnosti za bogatitev vzgojno-izobraževalnega, kulturnega in telesno-kulturnega življenja vsem krajanom, da je vsaka šolska prireditev hkrati kulturna prireditev za vse, da se ob učiteljih na šoli uveljavljajo tudi zunanji sodelavci. Šola tako ne spremenja le zunanje podobe in imena, spreminja in oblikuje tudi in predvsem svojo vsebino. To je zamisel celodnevne osnovne šole, ki naj razvija vsestransko

osebno, ki bo sposobna spreminjati družbene in proizvodne odnose.

Na stičišču dveh kultur

Okolje, v katerem deluje in se razvija osnovna šola v Luciji, ji nalaga še dodatne obveznosti, ki postajajo ob Kardeljevem imenu še posebno pomembne. Sperans je v svoji knjigi o narodnem vprašanju Slovencev kot marksist in humanist osvetlil vprašanje naroda in postavil temelje za kasnejšo politiko do mednarodnih odnosov in še posebej do

narodnosti v naši večnacionalni družbi. Narodnosti so mostovi med narodi. Zato je pomembno, da tudi osnovna šola, ki nosi ime Edvarda Kardelja, razvija pouk jezika okolja in s svojim vzgojno-izobraževalnim procesom postavlja temelje za kasnejše sporazumevanje in razumevanje med ljudmi različnih narodnosti — na stičišču dveh kultur, na stičišču dveh jezikov, na ločnici dveh različnih družbenih uredi-

Slovesnosti se je udeležilo veliko krajanov in gostov

tev, na meji dveh držav.

Vse to pa narekuje tudi širšo družbeno odgovornost za življenje in delo šole s Kardeljevim imenom. Šola ne sme ostati sama, ampak mora biti stalna skrb občine, samoupravne interesne skupnosti in vseh dejavnikov, ki usmerjajo razvoj izobraževanja na Obali. Ustvarjati je treba možnosti, da bo šola prerasla v središče življenja v svoji krajevni skupnosti.

S poimenovanjem osnovne šole po Edvardu Kardelju prevzemajo učitelji, učenci in krajanji poleg priznanja tudi odgovornost. Šola mora v sodelovanju s krajanji, starši in družbeno-političnimi organizacijami zasnovati delo tako, da se bo v programu

zrealila Kardeljeva misel, da »vzgojna dejavnost sama ne ustvarja človeka, da ga ustvarja vse družbeno okolje z vsem, kar se v njem dogaja«. Tako zastavljene naloge lahko izpolnjujejo le ustvarjalni učitelji, ustvarjalni učiteljski zbor, ki išče v povezavi z okoljem vedno nove možnosti, vzorce in oblike dela — za čim bolj ustvarjalno položaj učenca v vzgojno-izobraževalnem procesu.

Visoki cilji vzgoje

V tako zasnovani šoli odstranjujejo preživeto delitev na pouk po obveznem programu in druge dejavnosti učencev in povežemo oboje, da se bolje izrazijo učenceve sposobnosti, njegova ustvarjalna domišljija in s tem razvoj svobodne osebnosti človeka, ki je že v šoli in bo lahko tudi kasneje v življenju pomembno deloval in odločal o družbenih zadevah.

Povezava znanja z ustvarjalnim delom mora biti nepogrešljiva sestavina vsakega šolskega dneva. Tako bomo uresničevali Kardeljevo misel, da je v socialističnih samoupravnih odnosih človek sam svoje sreče kovač.

Otrok in kultura

Posvet ob 30-letnici revije Otrok in družina, decembra

Zveza prijateljev mladine Slovenije je skupaj z revijo Otrok in družina pripravila decembra lani posvet na temo Otrok in kultura, ki so se ga udeležili številni strokovnjaki in predstavniki kulturnopolitičnih in raznih delovnih organizacij.

Namen posveta, ki je zajel številne prispevke, je bil: osvetliti in dopolniti spoznanja o razvijanju in prebujanju kulture, namenjene otroku. Posvet naj bi bil zrealizacija otroških dejavnosti, dosedanjih dosežkov, pa tudi pomanjkljivosti v kulturi in hkrati spodbuda za prihodnje delo na tem področju.

Uvodno besedo je imel predsednik Zveze prijateljev mladine Slovenije Franc Šali, ki je med drugim dejal: »Vsakdo v naši družbi ima pravico do kulturne dediščine; takšne dediščine ne bi smeli okrniti nikomur, še posebno ne otroku. Če se nam bo posrečilo kulturno dediščino našega naroda, narodov in narodnosti, s katerimi živimo v bratski skupnosti, ali kulturno dediščino celotnega človeštva približati otroku čim bolj svobodno in demokratično, toliko bolj bo otrok obogaten z vsemi dosežki človeštva. Toliko lažje bo tudi kritični nadaljnji pot za osvoboditev človeka in njegovega dela, in toliko bolj bo svobodno ustvarjanje lahko prispevalo k novim obdobjem svobode. Gre za kulturno rast in kulturno ustvarjalnost mladega rodu, ki je sestavni del naše kulturne politike.« Če na kratko strnemo temeljne misli s posveta: Zveze kulturnih organizacij naj bi bile prostor za dejavno, kritično in zavzeto obrav-

navo vseh vprašanj kulturne politike in vseh vprašanj o kulturi v regijski skupnosti. Mlade ljudi je treba usposobiti za samoupravno nastopanje v družbeni kulturi in v interesnih skupnostih, v svetih ipd. Pri skrbi za otroka moramo upoštevati tole spoznanje: čim bogatejša bo kulturno življenje delovnih ljudi in mladine, tem hitreje bomo reševali številna družbena kulturna vprašanja. Seznaniti se je treba z možnostmi za uresničevanje programov kulturne politike v posameznih okoljih, pa tudi v organizacijah združenega dela, v društvi in v krajevnih skupnostih. Preveriti moramo kakšne so možnosti ustvarjanja in oživljanja kulturnih dobrin, predvsem na področju umetnosti: gledališča, glasbe, pesmi itd. Kako se ta misel uveljavlja v širših organizacijah, kot so sindikati, SZDL in ZSMS?

Posvet je dosegel svoj namen: zbral je veliko mnenj in izkušenj na področju kulturnega dela in nakazal številna nerešena vprašanja. Temeljno vodilo posveta pa je bilo: kako poskrbeti za dobro akcijo, da bi dosegli celostno kulturno vzgojo — od vzgoje otrok v vrtcih, v šolah — prek branja, gledanja televizijskih programov, filmov, obiskovanja knjižnic in drugo. Na posvetu so se zvrstili številni zanimivi prispevki, razprava pa je dopolnila razmišljanja in spoznanja na področju kulture glede na otroka. O kulturi dela v vzgoji in izobraževanju otrok je govoril Zoran Jelenc, ki je poudaril pomen vzgoje za delo in s delom. Izhajal je iz načela skupinskega dela in sodelovanja namesto

ker pa ne dela sam, temveč z drugimi ljudmi, prevzema odgovornost za uveljavljanje ustvarjalne svobode tudi za sočloveka, v skladu s Kardeljevim naročilom:

»Ljubiti ustvarjalno delo ter znati delati in kulturno rabiti sadove svojega dela, hkrati pa s

dogodki
novosti

svojim delom, življenjem in praktičnim zgledom neprestano pomagati uresničevati revolucionarne družbeno-gospodarske, humane, etične in demokratične cilje socialistične družbe — to sta dve najpomembnejši nalogi, h katerima morajo težiti mladi ljudje.«

Prvi kongres o poklicnem usmerjanju

Za jasno opredelitev ciljev, metod in sredstev

Jugoslovanska konferenca Zveze združenj za poklicno usmerjanje je sklicala prvi kongres, ki bo v Opatiji od 20. do 22. aprila 1982. Kongres bo obravnaval in sprejel zasnovo poklicnega svetovanja in usmerjanja v socialistični samoupravni družbi. Ta zasnova je nastajala postopno in so o njej razpravljali doslej že v vseh republikah in pokrajinah. Udeleženci te razprave — samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje, samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje, društva in združenja za poklicno usmerjanje, družbeno-politične organizacije in drugi — so enotnega mnenja, da potrebujemo posebno listino, ki bo razčlenila celotno zasnovo poklicnega usmerjanja v naši družbi ter opredelila odgovornost in naloge posameznih dejavnikov.

Poklicno usmerjanje je nepretrgana dejavnost, ki jo opravlja vzgojno-izobraževalne in druge organizacije združenega dela, v njej pa morajo sodelovati tudi drugi samoupravni in družbeni organi. Na poklicno izbiro in nadaljnje napredovanje v poklicu morajo vplivati tako posameznikove poklicne želje in sposobnosti, kot tudi potrebe dru-

ženega dela po delavcih različnih usmeritev in smeri. Na poklicno odločanje vplivajo zdaj šola, družina in celotna družba z vrednotenjem dela in s samoupravnimi družbeno-gospodarskimi odnosi.

V procesu poklicnega usmerjanja naj bi bil posameznik — otrok, mladostnik in odrasli, »vedno osebik in ne predmet«. Vsakdo naj bi našel v poklicu možnost za izražanje svojih sposobnosti in uresničevanje osebnih ter skupnih interesov, ob svobodnem združevanju dela z drugimi delovnimi ljudmi.

Zasnova poklicnega usmerjanja namenja posebno pozornost nalogam posameznih nosilcev, metodam in oblikam dela ter usposabljanju tistih, ki se ukvarjajo s poklicnim usmerjanjem in svetovanjem. Izmenjava izkušenj o teh vprašanjih, njihova strokovna, družbeno-politična in pedagoška razčlenitev ter oblikovanje enotnih stališč o nadaljnjem razvoju poklicnega usmerjanja bodo na predvidenem optičnem kongresu v ospredju. S tem se kongres vključuje v reformo izobraževanja ter v uresničevanje temeljnih ciljev usmerjenega izobraževanja.

J. V.

tekovanja; tako postanejo učenci aktivni sodelavci in oblikovalci delovnega programa. Prispevek **Kulturno sporazumevanje kot del kulture življenja** Irene Kovačič je razgrnil vprašanje, kako razviti komunikacijo. Med drugim je poudarila, da imajo tudi nejezikovna sporočila svoje vrednote; torej vse, kar izražamo s čustvi. Kulturnega sporazumevanja ne smemo enačiti z uglajenim govorjenjem, ki je lahko lažno. Pravo sporazumevanje naj bo sodelovanje vseh sogovornikov.

O pojavih agresivnosti je spregovoril Janez Dokler, ki je opozoril na socializacijski dejavnik kot enega izmed vzrokov agresivnosti pri otrocih, dodatne vzroke pa vidi tudi v spremembi položaja kmečke družine, v kratkem času, ki ga otrok preživi v družini, in si zato poišče skupino, ki mu veliko pomeni. Skratka, otroška agresivnost je nekakšna obramba pred samoto. Ludvik Horvat je govoril o **kulturi otrokove igre in o igračah kot kulturni dobrini**. Dejal je, da čutijo danes otroci pomanjkanje toplega stika z odraslimi, s starši. Igrača naj bi bila pot do spoznavanja otroka, saj prav z igračo in s svojo igro dokazuje, kako doživlja naše odnose. Pedagogi bi morali usmerjati izdelovalce otroških igrač, ker najboljše poznajo otroka in najboljše vedo, kakšna je igrača, ki lahko otroka najbolj vzgaja.

Katerina Lavš je spregovorila o **vplivu televizije na otroka** in razgrnila dosedanja prizadevanja televizije in obetajoče načrte za letošnje leto. Polkovnik Ivo

Bajt je govoril o tem, da je treba vpletati več revolucionarne vsebine v kulturno ustvarjanje in navezati to dejavnost na obdobje narodno osvobodilnega boja, ko je imela kultura veliko mobilizacijsko vlogo pri posameznikih in pri celotnem narodu. Spomnil je tudi na povojno obdobje graditve, na delovne brigade itd. O **vzgoji in izobraževanju motenih otrok v telesnem in duševnem razvoju** je govorila Angelca Zernovnik. Ob tem je poudarila, da morajo biti ti otroci deležni posebne skrbi in številnih spodbud. Poskušali smo, sicer z najboljšim namenom, oddeliti take otroke v zavode, kjer so umetno zavarovani pred drugačnim okoljem. Ob tem sprašuje, kako pomagamo otroku kasneje, ko mora skrbeti sam zase.

Iz živahne razprave, ki je sledila prispevkom, pa smo zabeležili tole misel: — Kultura je vzgojni proces, ki mora biti organiziran tako, da je kultura, namenjena otrokom, res zanje primerna. To ni kultura odraslih. Otrok mora sodelovati v kulturni dejavnosti, čeprav ima zmeraj manj časa. Naj končamo z mislijo predsednika Šalija: »Ne gre za to, da bi dajali kulturo odraslim in mladini kot kakšen privešek, kot okrasek ob raznih priložnostih ali da bi usmerjali svojo skrb samo v kulturne dobrine, temveč zato, da bi ob vsem tem upoštevali človeka. Človeka v celotnem odnosu in razmerju odnosov tudi do narave in do dela, ki ga opravlja. Kultura naj bo način življenja.«

T. D.

dogodki
novosti

Za kakovost in skladnost s potrebami

Centralni komite ZK Črne gore o usmerjenem izobraževanju

Centralni komite Zveze komunistov Črne gore je 7. decembra 1981 pod predstvom Voje Srzentića razpravljal o aktualnih vprašanjih srednjega usmerjenega izobraževanja in vzgoje. Pred sejo so o uspehih, težavah in pomanjkljivosti reforme razpravljali v skoraj vseh šolskih centrih, na občinskih komitejih in konferencah ZK, v mnogih OZD materialne proizvodnje in v republiških organih, ki spremljajo razvoj vzgoje in izobraževanja.

Podatki, ki jih je v uvodni besedi predstavil izvršni sekretar predsedstva CK ZK Črne gore Matija Novosel, povedo, da so bili v razmeroma kratkem času doseženi veliki uspehi. V Črni gori je zdaj v srednjih šolah okoli 32.000 učencev, to je 60 odstotkov mladine te starosti. Ta republika je zelo napredovala tudi pri gradnji, opremljanju in posodabljanju srednjih šol. V zadnjem času, ko so pričeli sami izdajati učbenike, je izšlo že kar 170 različnih učbenikov za osnovno in srednje izobraževanje. S širjenjem šolske mreže je dobila skoraj vsaka občina vsaj eno srednjo šolo.

Pri vsem tem nastajajo tudi nekatere pomanjkljivosti, zlasti prepočasno povezovanje izobraževanja z združenim delom. Premalo je še dogovarjanja o skupnih potrebah in razvojnih načrtih, zato izobraževanje ni dovolj usklajeno s potrebami združenega dela. Tako imamo brezposelne mlade strokovnjake, pa so gospodarske panoge, kot na primer gradbeništvo, rudarstvo, kmetijstvo, tekstilna industrija, metalurgija in obrt, ki jim zelo primanjkuje delavcev za manj in srednje zahtevna dela.

Pri usmerjanju vpisa so v zadnjih letih uspehi vidni, saj so letos vpisali v proizvodne usmeritve že 58 odstotkov srednješolcev. Kljub temu je pritisk na neproizvodne usmeritve še zmeraj močan in ga je čutiti ne le pri starših, ampak tudi pri nekaterih občinskih vodstvih, ki se zavzemajo za povečanje vpisa v usmeritvah, kjer imajo že dovolj delavcev.

Na seji so poudarili, da je bil dosežen razmeroma majhen napredek pri izobraževanju ob delu in iz dela. Premalo je načrtnosti in sodelovanja med šolami in delovnimi organizacijami. Čeprav

je od uvajanja usmerjenega izobraževanja v srednje šole preteklo že več let (Črna gora je začela z reformo srednjega izobraževanja leta 1976), se izobraževanje ob delu ni dosti spremenilo. Še vedno prevladujejo neproizvodne usmeritve, zahtevnost šol in kakovost znanja udeležencev pa nista na ustrejni ravni.

O kakovosti izobraževanja in vzgoje je bilo v pripravi na sejo in na seji povedanih precej kritičnih besed. Veliko smo razpravljali o usmeritvah in šolski mreži, zelo malo pa o kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela, malo in tudi premalo kritično o učnih uspehih, programih in učbenikih, o samem vzgojno-izobraževalnem delu ter o vzgojni vlogi srednje šole. Krivdo za slabe uspehe smo pripisovali le učencem, kvečjemu še pomanjkljivi opremljenosti šol, nismo pa iskali vzrokov tudi pri učiteljih in slabi notranji organiziranosti vzgojno-izobraževalnega dela na posameznih šolah. Tudi učenci se še ne čutijo odgovorne za učne uspehe in ne uspehe pred družbo in tistimi, ki dajejo denar za njihovo izobraževanje.

Premalo pozornosti je bilo namenjeno tudi izobraževanju in izpopolnjevanju učiteljev, čeprav vemo, da kljub dobrim programom brez ustrezno usposobljenih učiteljev ne moremo pričakovati uspehov. Po anketi republiškega zavoda za napredek šolstva so seminarji za 80 odstotkov učiteljev edina oblika njihovega strokovnega izpopolnjevanja, mnogim učiteljem pa je učbenik edini strokovni pripomoček pri delu. Za dopolnilno usposabljanje učiteljev bo treba torej storiti več.

V posameznih šolskih kolektivih pa tudi v nekaterih učbenikih so še ostanki nacionalizma. To je pokazala zlasti analiza učbenikov v albanščini, ki so bili izdani na Kosovu in so vse prej kot ugodno vplivali na vzgojo jugoslovanskega domoljubja pri mladini albanske narodnosti.

Ob koncu seje je predsedujoči povzel, da bo treba še naprej iskati primerne rešitve, premagovati slabosti, predvsem pa hitreje odpraviti neskladja med izobraževanjem in resničnimi potrebami gospodarstva in družbe po strokovnih delavcih.

RADIVOJE OSTOJIĆ

Aktualna vprašanja izobraževanja ob delu in iz dela

Razprave v medrepubliško-medpokrajinski komisiji za reformo vzgoje in izobraževanja

Po znanih idejno-političnih in strokovno-teoretičnih opredelitvah o nadaljnjem razvoju in preobrazbi vzgoje in izobraževanja, ki smo jih v naši družbi sprejeli v preteklih letih in ki pojmujejo izobraževanje odraslih kot enakovreden del enotnega družbenega sistema vzgoje in izobraževanja, je medrepubliško-pokrajinska komisija za reformo vzgoje in izobraževanja v preteklem letu dvakrat uvrstila na dnevni red svojih sej problematiko izobraževanja ob delu in iz dela. Temeljiteje se je s temi vprašanji spoprijela na seji, ki je bila lanskega decembra v Beogradu. Za to sejo je bilo pripravljeno obsežno strokovno gradivo, ki ga je ob sodelovanju republiških in pokrajinskih ter zveznih organov Zveze sindikatov Jugoslavije pripravil svet ZSJ. Seje so se udeležili tudi predstavniki koordinacije sveta ZSJ in predstavniki Zveze andragoških društev Jugoslavije. Na prvi seji, bila je aprila prav tako v Beogradu, so obravnavali člani komisije tematiko bolj načelno, da bi laže določili najustrežnejši način za njeno nadaljnjo obravnavo.

Prva seja je potekla v znamenju dialoga med predsednico Zveze andragoških društev Jugoslavije dr. Ano Krajnc in članom komisije ter predsednikom hrvaškega komiteja za področje vzgoje in izobraževanja dr. Stipetom Šuvarjem. Opozorilo andragogov (strokovnjakov za izobraževanje odraslih), da naraščajočemu pomenu izobraževanja odraslih v naši družbi in v sodobnem svetu sploh ne sledijo ustrezne družbene akcije in skrb (v nasprotju s tem, kar je zapisano v izhodiščih za družbeno preobrazbo vzgoje in izobraževanja), da je celo opaziti številne znake nazadovanja v razvoju izobraževanja odraslih, je S. Šuvar oporekal, češ da v enotnem sistemu vzgoje in izobraževanja ni mogoče poudarjati in izpostavljati izobraževanja odraslih kot posebnega področja. V posebni skrb za izobraževanje odraslih in tudi izraza »izobraževanje odraslih« ne, temveč naj bi bilo »vse za vse« (kot se je izrazil). Temeljno povezovalno načelo tako v izobraževanju mladih in tudi odraslih naj bi bilo povezovalno izobraževanje z delom; torej gre lahko v primeru, ko se izobražujejo odrasli, le za izobraževanje »ob delu« in »iz dela«. Vendar drugi udeleženci niso sprejemali tako skrajnih stališč. Sprejeli so sklep, da bodo nadaljevali razpravljanje ob posebnem gradivu, ki naj vsestransko predstavi problematiko.

Ob dobro pripravljenem gradivu je bila razprava na drugi seji veliko bolj usmerjena k oblikovanju uporabljenih stališč. Gradivo je udeležencem pregledno raz-

grnilo temeljno problematiko izobraževanja ob delu in iz dela (ocenilo je, da je položaj res slab) in poudarilo odločnost zveze sindikatov, da se zavzame za hitrejšo uveljavljanje preobrazbe vzgoje in izobraževanja in v okviru enotnega družbenega sistema tudi za posebno mesto in uveljavitev izobraževanja odraslih. Svoja pozitivna stališča do problematike izobraževanja ob delu in iz dela opira gradivo na dva temelja: na sprejeto idejno-politično izhodišča preobrazbe vzgoje in izobraževanja, ki daje široke možnosti tako izobraževanju mladih kot tudi odraslih, in na pomembno vlogo, ki jo je imelo izobraževanje odraslih v razvoju delavskega razreda v Jugoslaviji. Stvarno ocenjuje, da smo danes na tem področju nazadovali. To stališče osvetljuje z naslednjim: združeno delo poslednjim potrdilo vloge temeljnega subjekta dejavnosti na področju izobraževanja odraslih, čeprav je sicer ustvarjenih veliko možnosti za demokratizacijo in boljši razvoj izobraževanja in za razvoj kadrov (večja zavzetost združenega dela pa je temeljni pogoj in izhodišče za razvoj izobraževanja odraslih); izobraževanje odraslih ni postavljeno v funkcijo produktivnosti in ga še zmeraj obravnavamo kot porabo. (Tudi materialne možnosti za izobraževanje ob delu in iz dela le počasi spreminjamo. Izobraževanje odraslih uporabljajo posamezniki največkrat za beg iz proizvodnje, zanj se odločajo sami in ga sami plačujejo.) Kakovost in obseg izobraževanja ob delu in iz dela se v zadnjih letih zmanjšujeta, zmanjšuje pa se tudi obseg dopolnilnega in strokovnega izobraževanja delavcev, ki je zelo potrebno; vzgojnoizobraževalne organizacije ne razvijajo ustreznih andragoških standardov in opravljajo izobraževanje odraslih slabo, na šolski način (tako kot za mlade); tudi izobraževalna središča pri delovnih organizacijah se v danih razmerah odtujujejo svojim organizacijam in se bolj posvečajo izobraževanju mladine kot pa izobraževanju odraslih. Tržni odnosi so potisnili organizacije za izobraževanje odraslih v neenakopraven položaj, čeprav so bile nekaj prav te ustanove (npr. delavske univerze) pionirji samoupravne preobrazbe vzgoje in izobraževanja. Svoobodne menjave dela v samoupravnih interesih skupnostih izobraževanja odraslih skorajda ni, ves denar poberejo programi izobraževanja mladine, ki imajo tako prednost. Zanemarjeno je izobraževanje za samoupravljanje; premalo sistemske doslednosti in zavzetosti je v osnovnošolskem izobraževanju odraslih, saj se le-temu ne posreči odpraviti števila delavcev z nedokon-

čano osnovno šolo (takih je četrtina delavcev, še zmeraj pa je veliko nepismenih; tako je še zmeraj več tistih, ki ne končajo osnovne šole, kot pa tistih, ki se jim posreči ta primanjkljaj odpraviti). Gradivo tudi opozarja, da bi izobraževanje odraslih lahko dalo ljudem veliko splošnega znanja in znanja za samoupravljanje, ki zdaj preobremenjuje programe šol usmerjenega izobraževanja. Potrebe po izobraževanju odraslih pa so tudi sicer zelo velike, saj imamo v združenem delu okoli 40 % neustrezno izobraženih, ob tem pa velike potrebe po dopolnilnem strokovnem in drugem izobraževanju.

V razpravi, ki se je razvila, je bilo gradivo ugodno ocenjeno. Razpravljavci so se strinjali, da je to področje izobraževanja v krizi in da je treba iskati vzroke krize predvsem v premajhni povezanosti vzgoje in izobraževanja s celotnim združenim delom. Pozivi, da se je treba zavedati pomembnosti te povezave, še niso dali ustreznih dosežkov. Sredstva združenega dela se še vedno odtujujejo in se ne združujejo dovolj, da bi lahko ustrezno usmerjali vzgojo in izobraževanje. Premalo se proučujejo možnosti vplivanja vzgoje in izobraževanja na produktivnost. Izobraževanju odraslih namenjajo premalo skrbi

tako vzgojno-izobraževalne organizacije (niso dovolj pripravljene, da bi lahko izpolnjevale posebne zahteve tega izobraževanja) kot tudi družbeni organi, ki so zadržani za usmerjanje vzgoje in izobraževanja (to ne more biti le zadeva sindikatov). V takih razmerah se zmanjšuje tudi dejavnost zdajšnjih organizacij za izobraževanje odraslih in nastaja praznina. Ker je razprava le poglobljala in dopolnjevala ugotovitve iz predloženega gradiva in sploh ni bilo načelnega vprašanja, ali je treba o izobraževanju odraslih govoriti posebej (le znani pedagog dr. Potkonjak se je ponovno zavzel, naj ne bi posebej postavljali vprašanja mladi-odrasli, češ da vodi k škodljivemu paralelizmu), se niso izoblikovali konkretni predlogi za akcijo. Sklenjeno pa je bilo, naj se predloženo gradivo sprejme, da se vanj vnesejo nove pobude in predlogi razpravljavcev in da se ne podlagi tega pripravi akcijski načrt. Ko bo ta pripravljen, bo komisija ponovno razpravljala o tej problematiki, saj je sklenila, da ji mora odsej nameniti več pozornosti. Pri tem ji bodo gotovo koristila stališča in priporočila, ki jih je Zveza andragoških društev Jugoslavije pripravila prav za to razpravo.

ZORAN JELENC

Kakšne pravice ima slovensko šolstvo v Italiji

Zakoni, ki ščitijo slovensko šolo

Že več let si Slovenci v Italiji prizadevajo, da bi bil sprejet globalni zaščitni zakon, ki naj bi zagotovil slovenskim šolam samostojnost. Po tem zakonu naj bi ustanovili samostojne šolske okraje: enega za tržaško pokrajino in enega za goriško pokrajino, če pa bi ustanovili slovenske šole v videmski pokrajini, bi tako dobili še tretji šolski okraj. Slovenske šole bi imele svojega šolskega skrbnika, ki bi bil odvisen samo od prosvetnega ministra v Rimu. Poseben slovenski šolski urad bi bil razdeljen na razne sekcije po posameznih stopnjah šol. Tako bi bile sekcije za otroške vrtce, za osnovne šole, srednje šole in za neučno osebje. Globalna zaščita Slovencev v Italiji je cilj, ki si ga je postavila slovenska narodna skupnost v Italiji. Da bi ga čimprej uresničila, se v zadnjih mesecih slovenska enotna delegacija zelo pogosto srečuje s predstavniki raznih političnih strank v Rimu. Tudi Sindikat slovenske šole se je letos večkrat srečal v Rimu s predstavniki političnih strank. Obravnavali so probleme slovenske šole, glavna tema pogovorov pa je bila samostojnost slovenske šole. Upajmo, da se bodo zadeve kmalu premaknile z mrtve točke in da bodo slovenske šole kmalu v celoti zavarovane. Dokler pa ne bo sprejet težko pričakovani zaščitni zakon, bo slovenska šola odvisna od istih zakonov, ki veljajo za italijanske šole. Edina zakona, ki posebej zadevata slovensko šolo v Italiji sta zakon 1012 iz leta 1961, imenovan tudi »Belci-Škrk«, ker sta ga predložila v parlamentu tadva poslanca, in zakon 932 iz leta 1973.

Kaj obravnava zakon 1012? Prva točka zakona obravnava ustanovitev slovenskih šol v tržaški in goriški pokrajini za otroke slovenskega rodu. Za ustanovitev ali ukinitve šole s slovenskim učnim jezikom je potreben dekret predsednika republike. Učitelji te šole s slovenskim učnim jezikom morajo ustrezati posebnim zahtevam. Izberejo jih izmed kandidatov, ki se prijavijo na razpis za učitelje. Kandidati,

ki se prijavijo na razpis, morajo biti slovenske narodnosti in imeti diplomu učiteljskega študija. Diplome in študijski naslovi, doseženi na slovenskih šolah, so enakovredni tistim, ki so pridobljeni na italijanskih šolah. Zakon 932 določa ustanovitev petih didaktičnih ravnatelstev za slovenske osnovne šole na Tržaškem in dveh didaktičnih ravnatelstev v Goriški pokrajini, sedmih nižjih srednjih šol na Tržaškem in ene na Goriškem. Sedmi člen zakona določa ustanovitev šestih mest za slovenske šolnike na šolskem skrbništvu v Trstu in dveh mest za slovenske šolnike na skrbništvu v Gorici. Šolniki v teh šolskih skrbništvih skrbijo za redno delovanje šol s slovenskim učnim jezikom in za dvojezično poslovanje med skrbništvom in slovenskimi šolami. Najpomembnejši je 9. člen tega zakona, ki obravnava ustanovitev in delovanje slovenske deželne šolske komisije. Komisija ima svoj sedež na deželnem šolskem uradu v Trstu, urad pa deluje v sestavi dežele Furlanije-Juljske krajine. Komisija se sestaja enkrat na mesec, če je potrebno, pa tudi večkrat in obravnava probleme, ki zadevajo samo slovenske šole v Furlaniji — Julijski krajini. Ta komisija, v kateri so šolniki in predstavniki slovenskega političnega življenja iz Trsta in Gorice, priskrbi slovenskim šolam dvojezična spričevala in potrebno pisarniško gradivo, ocenjuje učbenike, obravnava vprašanja o ocenjevanju dijakov in še veliko drugih problemov, ki se pojavljajo v slovenski šoli.

Navedena zakona sta edina, ki ščitita slovenske šole v Italiji in slovensko narodno skupnost. Jasno je, da sta premalo učinkovita in ne zagotavljata samostojnosti slovenske šole. Zato je nujno čimprej ustanoviti slovenske šolske okraje; to pa bo mogoče uresničiti le tedaj, če bomo dosegli težko pričakovano globalno zaščito Slovencev v Italiji. To si želi in pričakuje vsa slovenska narodna skupnost v deželi Furlaniji — Julijski krajini. Upajmo, da se bo zamisel kmalu uresničila.

MARKO PAULIN

že Sofokles v svojem Ojdiu — da se namreč človek v poznejših letih povrne na kraj, iz katerega je izšel.

Persinu zbudi pozornost zelje na trnovski njivi. Vse zanimanje, slikarsko znanje in bogate likovne izkušnje se mu zgostijo okrog njega, da ustvari nov ciklus podob. Pri tem malem in banalnem predmetu odkriva in ureja neizčrpne fantastike oblik v strukturi optičnih pojavov, ki jim najde enakost s tistimi v velikem svetu. Tako je neznatna površina zeljnatega lista rabila za model pri nastanku tu reproducirane oljne slike »Zasneženi vrhovi« iz leta 1980. Nekatere druge različice istega motiva so poimenovane z abstraktnimi pojmi, kakor: gubanje, napetost, kipenje, s čimer umetnik opozarja na vsesplošno enotnost dogajanja v kozmosu. Dela, ki kažejo tak miselni svet, nam ne pomenijo le estetskih vrednot, temveč tudi filozofske in etične. Pot do njih je bila dolga trideset življenjsko angažiranih ter studioznih delovnih let. — V tem času smo občutili Persinovo ustvarjalnost še marsikje. Kot slikarja smo ga srečevali tudi v nekaterih javnih prostorih, ki jih je povzdignil z velikimi stenskim podobami v raznih tehnikah, in v slikarskih kolonijah; kot pedagoga pa v strokovnem aktivu, ko še ni delovalo Društvo likovnih pedagogov, in predvsem v šolskih risalnicah, kjer neprekinjeno vzgaja nove likovne rodove; pa v zbornici, kamor prinaša živahne misli solidno izobraženega, ažurnega intelektualca, ter v napetih razpoloženjih, sproščeno širokega in dobrodušnega človeka. Pravniška izobrazba ga je usposobila, da pogosto ureja pravilnike in statute na šoli ali v Društvu likovnih umetnikov, kjer je bil več let aktiven v raznih organih in odborih. Naj omenimo še njegov prispevek v kolektivu ob slovesnostih, ki jim je dajal ton in pomembnost s svojimi govornimi sposobnostmi.

TINCA STEGOVEC

RETROSPEKTIVNA RAZSTAVA FRANCETA PERSINA — V ljubljanski Mestni galeriji se začne razstava olin podoba »Tihožitje« iz leta 1950, pri katerem že po motivu in načinu upodabljanja lahko sklepamo, da gre za slovenskega slikarja, diplomanta zagrebške likovne akademije. Iz nadaljnjih del jasno razbiramo njegov (in še koga iz istega rodu v našem prostoru) »curriculum vitae«, ko s tematiko in aktualnim slogom likovne govorice pripoveduje o svojem družinskem poreklu, o doživljanju vojne v internaciji, o služenju vojaškega roka, o sedanjem domu ter vrtovih in poljih okrog njega, pa o prizadetosti ob brezosebjanju človeka današnje civilizacije ter o sodobnem onesnaževanju okolja; in še o naši preteklosti (ciklus figuralnih kompozicij nastalih v jubilejnem letu kmečkih puntov na to temo) in o prihodnosti (ciklus apokalipse!), dokler se slednjič spet ne vrne k svojemu neposrednemu izvoru. Kakor po zakonitosti življenja, na katero je opozoril

SKUPNA KOMISIJA UDELEŽENCEV SAMOUPRAVNEGA
SPORAZUMEVANJA ZA OSNOVNE ŠOLE
Ljubljana, Črtomirova ul.

DELOVNA SKUPINA

Pripomočki za uporabo samoupravnega sporazuma

o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne
dohodke in skupno porabo v osnovnih šolah

VSEBINA

- Načrtovanje dela učiteljev
- Nekaj napotkov za pripravo razvida del in nalog šole
- Teze za pripravo pravilnika o nagrajevanju delavcev šole
- Dodatna določila za izvajanje samoupravnega sporazuma
- Teze za pripravo pravilnika o napredovanju pedagoških delavcev

Skupna komisija je imenovala delovno skupino, ki je pripravila nekaj pripomočkov za lažjo konkretizacijo samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v osnovnih šolah. Z objavo tega gradiva izpolnjujemo obljubo, ki smo vam jo dali lani. Upamo, da smo s tem vsaj delno izpolnili tudi pričakovanja delavcev na slovenskih osnovnih šolah, da jim bo skupna komisija po svojih močeh pomagala pri uresničevanju sporazuma. **Povemo naj tudi to, da so vsi pripomočki, ki jih objavljamo, res le pripomočki, ki jih pri konkretizaciji sporazuma na šolah lahko uporabite ali pa ne, če boste ugotovili, da si z njimi ne morete pomagati.**

V delovni skupini se zavedamo, da s takimi pripomočki ni mogoče rešiti vseh posebnosti, ki se pojavljajo na posameznih osnovnih šolah; to pomeni, da gradiva ni mogoče preprosto prepisati in ga tako uporabiti za interne pravilnike. Ob teh pripomočkih je treba iskati tudi zadeve, ki nas ločijo od drugih šol, s temi spopolniti priloženo gradivo in tako pripraviti pravilnike, ki bodo ustrezali konkretnemu delovnemu okolju. Pri tem delu vam želimo obilo uspehov.

Delovna skupina objavlja te pripomočke:

1. NAČRTOVANJE DELA UČITELJEV

Elementi načrtovanja vzgojno-izobraževalnega dela
Tehnični napotki za lažjo in hitrejšo časovno razporeditev letnega časovnega načrta dela po mesecih
Obrazec za učiteljevo okvirno letno delovno nalogo
Obrazec poročila o uresničevanju letnega delovnega načrta za posamezni mesec

2. NEKAJ NAPOTKOV ZA PRIPRAVO RAZVIDA DEL IN NALOG ŠOLE

3. TEZE ZA PRIPRAVO PRAVILNIKA O NAGRAJEVANJU DELAVCEV ŠOLE

4. DODATNA DOLOČILA ZA IZVAJANJE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

5. TEZE ZA PRIPRAVO PRAVILNIKA O NAPREDOVANJU PEDAGOŠKIH DELAVCEV

Upamo, da vam bo število izvodov gradiva, ki ga bodo vaši delavci prejeli z redno številko Prosvetnega delavca, zadostovalo za nadaljnje delo. Skupna komisija bo za vsak primer naročila manjše število izvodov priloge. Po kak izvod priloge vam bomo poslali, če vam izvodi, ki jih boste prejeli, ne bodo zadostovali za uspešno nadaljnje delo. Dodatne izvode lahko naročite po pošti na sedežu komisije ali po telefonu (061) 316-087.

NAČRTOVANJE DELA UČITELJEV

Svet šole v je na predlog posebne komisije na seji dne po-
trdil te

ELEMENTE NAČRTOVANJA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA DELA NA ŠOLI

I. POSEBNO PEDAGOŠKO DELO (indeks 2)

1. Delo z oddelčno skupnostjo:
 - a) 20 razredniških ur na leto (razredniki)
 - b) 2 oddelčni konferenci na predmetni stopnji
2. Delo s starši:
 - a) razredniki največ 30 ur na leto
 - b) nerazredniki največ 15 ur na leto
3. Pouk DMV:
4. Dodatni pouk:

praviloma le na predmetni stopnji po posebnem programu največ do 40 ur na leto;

na razredni stopnji pa le zaradi akceleracije učencev in to največ do 20 ur na leto.

5. Eksperimentalno delo: 5 do 10 eksperimentov na leto pri biologiji, kemiji, fiziki (učenci individualno ali skupinsko neposredno eksperimentirajo)
6. Načrtovano delo s pevskim zborom po predmetniku.
7. Vzorni nastopi z nastopi s pevskim zborom vred. Za pripravo na organiziran vzorni nastop na šoli, v aktivu ali v okviru ZŠ še do 10 dodatnih delovnih ur.

II. OSNOVNO PEDAGOŠKO DELO (indeks 1,5)

1. Redni pouk po dejanskih učnih tednih.
2. Pedagoško delo v podaljšanem bivanju in samostojno učenje po dejanskih učnih tednih.
3. Dopolnilni pouk — praviloma ena ura na teden, z avgustom vred največ 60 ur na leto. Razrednik 1. razreda lahko opravi med letom do 60 ur.
4. Fakultativni pouk.
5. Nadomeščanje pouka.
6. Pedagoške ure v knjižnici.
7. Interesne dejavnosti oziroma organiziran prosti čas
 - a) interesna dejavnost praviloma do 40 ur na leto za posamezno dejavnost, tista dejavnost, ki presega normalne okvire šole, pa do ur na leto oziroma po delovnem programu v dogovoru z ravnateljem šole.
 - b) organiziran prosti čas po urniku šole.
 - c) bralna značka (na štiri učence ena ura).
8. Rekreativna v celodnevni oddelkih.

III. DODATNO PEDAGOŠKO DELO (indeks 1)

1. Ekскурzije in izleti:
 - a) nekajurne ekскурzije so sestavni del rednega pouka in jih ne načrtujemo posebej.
 - b) Celodnevna ekскурzija:
 - strokovni vodja ekскурzije 10 delovnih ur na dan
 - spremljevalci 8 delovnih ur na dan
 - c) ekскурzije se načrtujejo po vsebini in obsegu v delovnem načrtu.
2. Športni dnevi:
 - učitelj organizator ali spremljevalec 7 delovnih ur
 - učitelj telesne vzgoje ali učitelj, ki pripravi in vodi celoten program športnega ali obrambnega dne do 12 delovnih ur.
3. Mentorstva šolskih organizacij (priprave so vključene v celoten obseg ur za posamezno mentorstvo po delovnih programih):
 - a) pionirska organizacija: do 120 ur
 - b) taborniška organizacija — praviloma kot pionirska organizacija ali po programu
 - c) do 40 delovnih ur na leto za posamezno organizacijo, in sicer: ZSMS, PIKUD, LT, ŠSD, šolska skupnost, šolska hranilnica, mladi člani, RK, krožek OZN.

Te ure so za dejavnost kot celoto in ne za posameznika. Če si dejavnost delita dva ali več mentorjev, si načrtovane ure delijo med seboj sorazmerno po načrtovani dejavnosti.

4. Mentorstvo: šolske prehrane (če tega ne opravlja vodja šolske prehrane)
 - a) izdelava jedilnikov po dve uri mesečno, v septembru pa šest ur mesečno;
 - b) usmerjanje reda pri malicah in kosilih od 20 do največ 30 ur na leto (mentor šolske prehrane);
 - c) strokovna pomoč kot mentor šolske prehrane od 30 do največ 50 delovnih ur na leto, odvisno od obsega in lastnega vsebinskega programa.
5. Spremljevalci — do 10 delovnih ur na leto, 1. in 2. razred do 15 delovnih ur na leto. Spremljevalci na prireditve Glasbene mladine po posebnem programu kakor tudi spremljevalci pri športnih nastopih in tekmovanjih.
6. Jutranje varstvo organiziramo za čakajoče učence po urniku. V skupini mora biti vsaj 25 učencev.
7. Kosila — kot delovne ure po urniku.
8. Učni sprehodi in rekreativni počitek (delovna ura po urniku za oddelke PB ali oddelke COŠ).
9. Poprava izdelkov: normativi veljajo za razred kot celoto s 25 do 30 učenci (delo, ki ga opravlja učitelj zunaj učnih ur):
 - a) razredni pouk 150 delovnih ur na leto na oddelek. Za posamezne predmete na razredni stopnji pa to pomeni:

Razred	SL	MA	SND	SD	SN	LI	GL	TV	SKUPAJ
I.	50	46	30	—	—	8	8	8	150
II.	50	46	30	—	—	8	8	8	150
III.	50	46	30	—	—	8	8	8	150
IV.	50	46	—	15	15	8	8	8	150

b) predmetni pouk — na leto, na oddelek:

SI 50, tuj jezik 5. razred 15, v 6., 7., in 8. razredu pa 25, fizika, bi-ke-sn, 15, matematika 35, sh 12, zg-ze-sd 15, gl-li 4 delovne ure. Tehnični pouk na skupine 6, telesna vzgoja na skupino 4 in gospodinjska praksa na skupino 4 delovne ure.

Načrtovana uporaba ur za pisne izdelke je lahko mesečno porazdeljena enakomerno ali pa neenakomerno, tj. več v deficitarnih mesecih, manj v suficitarnih mesecih.

10. Pedagoške in druge konference 3 ure na mesec, z avgustom vred (brez julija).

11. Administrativno in dokumentacijsko delo:

- a) razredniki po eno uro na teden z avgustom vred, januar pa 1,5 ure na teden, junija 2 uri na teden (januar, junij in avgust se upoštevata kot cel mesec).
- Ta kvota ur se razrednikom prvih razredov v prvem polletju poveča na 3 ure na teden, razrednikom osmih razredov pa v juniju na 3 ure na teden.
- b) Nerazredniki v vseh razredih po 0,5 ure na teden (brez avgusta)
- c) Učitelji PB po eno uro na teden (brez avgusta).

Ure administrativnega dela načrtujemo za vse delovne tedne v tistem mesecu.

12. Varstvo in skrb za učila:

- a) 15 delovnih ur na leto: jeziki, matematika, zg, ze, gl, li, go.
- b) 30 delovnih ur na leto razredna stopnja: bi-ke, fi, tv, PB.
- c) 60 delovnih ur na leto: tehnična vzgoja
- d) dodatno za priprave na SLO po delovnem programu. Kvota ur za kabinete oz. za zbirke je celota. Če urejata isto zbirko dva ali več učiteljev, si isto kvoto ur delijo. Tudi te ure se lahko razporedijo neenakomerno več v deficitarnih in manj v suficitarnih mesecih, lahko tudi v avgustu.

13. Oblikovanje raznih delovnih načrtov:

- a) učiteljev letni delovni načrt 10 delovnih ur,
- b) razrednikov letni delovni načrt še 20 delovnih ur,
- c) letni načrt za posamezno interesno dejavnost 5 delovnih ur
- d) letni načrt za delo posameznih organizacij 10 delovnih ur. Delo načrtujemo v avgustu.

14. Urejanje in izdajanje glasila:

delo si načrtuje le organizator (ali organizatorji, če jih je več). Okvirna kvota delovnih ur za posamezno številko je do 25 ur.

15. Proslave, prireditve, razstave:

organizatorji orientacijsko 5 do 10 delovnih ur (vsi skupaj, če jih je več za eno prireditev), odvisno od vsebine in kakovosti.

16. Stiki med učiteljicami v oddelkih z elementi celodnevnosti in v oddelkih PB. Ena delovna ura na teden na učitelja, (če poučuje učiteljica predmet in vodi SU iz tega predmeta sama, ta ura ni potrebna).

IV. IZPOPOLNJEVANJE (indeks 1)

1. Strokovni aktivni in hospitacije:

na podlagi letnega programa šole po tri delovne ure na aktiv. Morebitni aktiv, ki jih pripravi ZŠ v polletnem odmoru, do 8 delovnih ur. Vodja aktivna po eno uro za pripravo vsakega aktivna.
2. Interna predavanja za učiteljski zbor:

16 ur v januarju in 16 ur v avgustu.
3. Udeležba na posvetih in seminarjih v času pouka:

priznajo jo za odpadle pedagoške ure za čas take odsotnosti. Isto velja za družbeno izobraževanje.
4. Individualno izpopolnjevanje:

35 delovnih ur v semestralnem odmoru in 45 delovnih ur v avgustu. Vse morebitno in nepredvideno strokovno izobraževanje v polletnih in letnih počitnicah je vključeno v kvoto ur individualnega izobraževanja, kot ga opredeljujeta načrta za januar in avgust.

Izobraževanje v zvezi z SLO, CZ ter družbeno-politično izobraževanje zunaj načrtovanega delovnega časa se kot obveznost slehernega občana posebej ne načrtuje in ne obračunava.

V. DRUGO DELO (indeks 1)

1. Dežurstvo med odmori: 100 delovnih ur na leto je lahko enakomerno ali neenakomerno razporejenih, po potrebi tudi v avgustu.
2. Državni prazniki: po 8 delovnih ur za državni praznik, ki ne pride na soboto ali nedeljo.
3. Redni letni dopust; število dni je po pravilniku o delovnih razmerjih šole 7 delovnih ur na dan s soboto vred. Dopuste načrtujemo v juliju morebitni preostanek pa v avgustu.
4. Spominski dnevi: po delovnem načrtu šole.
- Skupno letno izhodišče ob doslednem upoštevanju elementov načrtovanja je za normalni obseg dela 2184 delovnih ur na leto.
- Kjer obsega dodeljenih nalog ob doslednem upoštevanju elementov načrtovanja letnega dela ni mogoče uokviriti v normalni obseg letnega dela (2184 delovnih ur) je mogoče tudi načrtovan letni presežek dela.
- Če kdo zaradi dodeljenega obsega, dela in organizacije dela ne more doseči 2184 delovnih ur na leto, mora med letom prevzeti dodatne delovne naloge in nadomeščati odsotne delavce. Če nadomestno delo odkloni, se mu zmanjša mesečni OD v skladu z delom, ki ga je opravil tisti mesec.

Predsednik sveta šole:

TEHNIČNI NAPOTKI

ZA LAŽJO IN HITREJŠO ČASOVNO RAZPOREDITEV LETNEGA ČASOVNEGA NAČRTA DELA PO MESECIH

1. V obrazec vpišemo najprej načrtovane ure, ki so vezane na urnik in šolski koledar (pouk, dopolnilni, dodatni interesni pouk, delo z oddelčno skupnostjo, delo s starši, pevski zbori, SU, fakultativni pouk, OPČ, rekreacijski pouk, kosila, ekскурzije, športni dnevi, ipd.), konference, administrativno delo, jutranje varstvo, proslave, aktivni, izobraževanje, državni prazniki, spominski dnevi.

2. **Nato naredimo načrt za ves julij in avgust** (dopolnilni pouk, konference-avgust, administrativno delo-avgust, oblikovanje delovnih načrtov-avgust, individualno izpopolnjevanje — avgust, v juliju pa predvidimo pretežno letni dopust — morebitni preostanek dopusta prenesemo v avgust).

3. Za potrebno izpopolnitev do predpisanih 182 delovnih ur **v juliju in avgustu** uporabimo delovne ure dežurstva med odmori, varstva in skrbi za učila, poprave izdelkov (če je nujno potrebno).

4. **Za izravnavo do ur, predpisanih na mesec v mesecih pouka** (september —

junij različno dopolnjujmo mesece z elementi, kot: varstvo učil, dežurstva med odmori, mentorstva šolskih organizacij, spremstvo, poprave izdelkov.

5. **Celotna razporeditev po mesecih se mora ujemati** z odobreno okvirno letno delovno nalogo (časovno-globalna dodelitev dela), ki je sestavni del vsebinskega letnega delovnega načrta pedagoškega delavca.

6. **Mesečna poročila o uresničevanju programa** izhajajo iz uresničevanja zadevne razporeditve dela po mesecih. Poročam torej, koliko sem uresničil načrt, predviden za tisti mesec z dodatnimi podatki o nepredvidenih (nanačrtovanih) odsotnostih in z nepredvidenim nanačrtovanim nadomeščanjem.

OBRAZEC ZA UČITELJEVO OKVIRNO LETNO DELOVNO NALOGO

Učitelj:

Učnih tednov:

Na teden poučuje (predmet in število ur):

OKVIRNA LETNA DELOVNA NALOGA ZA 1981/82 (1982/83)...

(Časovno globalna letna dodelitev dela, ki ga učitelj s svojim letnim delovnim načrtom porazdeli po mesecih na priloženem obrazcu) in izdela vsebinske delovne programe.

Vsebina	Letnih delovnih ur
I. Posebno ped. delo: indeks 2	
Delo z odd. skupnostjo	
Delo s starši	
Dodatni pouk	
Pouk DMV	
Načrtovano delo s pevskim zborom	
Vzorni nastopi z nastopi pevskega zbora	
Priprave na celotno posebno pedag. delo	
Skupaj I.	
II. Osnovno ped. delo: indeks 1,5	
Redni pouk po dej. učnih tednih	
PB — samostojno učenje	
Dopolnilni pouk	
Fakultativni pouk	
Nadomeščanje pouka	
Pedagoške ure v knjižn.	
Interesne dejavnosti	
Organiziran prosti čas	
Bralna značka	
Rekreacija v odd. z elementi COŠ	
Logopedске vaje	
.....	
Priprave na celotno osnovno pedagoško delo	
Skupaj II.	

III. Dodat. pedag. delo: indeks 1

Ekskurzije in izleti	
4 športni dnevi	
Mentorstvo šol. organizacije, in sicer:	
izpos. knjig in drugo delo v knjižnici (šol.)	
Spremstva	
Jutranje varstvo	
Dežurstvo pri kosilih	
Učni sprehodi in rekreacijski počitek	
Poprava izdelkov	
Pedagoške konference	
Administrativno in dokumentacijsko delo	
Varstvo in skrb za učila	
Oblikovanje del. načrtov	
Proslave, prireditve, razstave	
Stiki med učitelji v oddelkih COŠ in PB	
Vesela šola	
.....	
.....	

Skupaj III.

IV. Izpopolnjevanje

Strokovni aktivni	
Interna predavanja za učit. zbor	
Izobraževanje v izvedbi ZŠ	
Individualno izpopolnjevanje	

Skupaj IV.

V. Drugo:

Dežurstvo med odmori	
Državni prazniki	
Spominski dnevi	
Redni letni dopust	
.....	
.....	

Skupaj V.

Skupaj I., II., III., IV., V. letnih delovnih ur

Predlagatelj:

Odobril:

Primek in ime:

Poročilo je treba oddati v tajništvo do 10. v mesecu za pretekli mesec

POROČILO O URESNIČEVANJU LETNEGA DELOVNEGA NAČRTA ZA MESEC 1981

Poročam, da sem svoj mesečni načrtovani in odobreni časovni in vsebinski delovni načrt uresničil-a, to se vidi tudi iz uradne dokumentacije:

Posebno pedag. delo: indeks 2	1	Delo z odd. skupnostjo	Osnovno pedagoško delo: indeks 1, 5	6.	Redni pouk	Dodatno pedagoško delo: indeks 1	28.	Varstvo učil	Izpopolnjevanje:	39.	Državni prazniki	DRUGO :	43.	Druge odobrene odsotnosti	SKUPAJ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
----------------------------------	---	------------------------	-------------------------------------	----	------------	----------------------------------	-----	--------------	------------------	-----	------------------	---------	-----	---------------------------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Datum:
Ravnateljstvo pripombe:

.....
V bračūn: podpis

Izpolni računovodstvo:	obračunano vseh ur	v znesku din
Od tega	a) za redno delo	
	b) za povečan obseg	
	c) za obračun (preplačilo din)	

NEKAJ NAPOTKOV ZA PRIPRAVO RAZVIDA DEL IN NALOG ŠOLE

TIPSKEGA ALI VZORČNEGA PRAVILNIKA O RAZVIDU DEL IN NALOG ŠOLE NE OBJAVLJAMO. Za povprečno slovensko šolo (okrog 24—32 oddelkov) so delovne naloge, kot jih nakazuje priloga k samoupravnemu sporazumu, najbolj uporabne.

Delovne naloge, kot so objavljene, niso nekaj dokončnega. Sorazmerno majhna šola lahko v svojem pravilniku o razvidu del in nalog, ki ga mora obvezno sestaviti, nekatere nakazane delovne naloge združuje, če je šola zelo velika in če ima še druge službe, kot so pravna, specializirano računovodska služba z več delavci, poleg tajnika še administratorja, dva ali več pomočnikov ipd., pa oblikuje nove delovne naloge iz opravil pri delovnih nalogah. Delovne naloge so torej prožne.

Delovne naloge bodo združevali v nove na majhnih šolah, in to predvsem delovne naloge ravnatelja in delovne naloge pomočnika ravnatelja. Kjer vodi šolo ravnatelj sam brez pomočnika, se delovne naloge obeh ne seštevajo, ker bi tak seštevek in vrednost delovnih nalog daleč presegal v sporazumu opredeljene indekse odnose. V takem primeru se nekatere manj pomembne delovne naloge ravnatelja ali pomočnika, ki se redkeje pojavljajo ali pa na šoli niso posebno učinkovite, združijo v novo delovno nalogo, ali pa se priključijo k sorodni pomembnejši delovni nalogi kot opravila.

Prav bi bilo, da bi delovne naloge vodilnih delavcev na posameznih šolah v občini oblikovali po občinskem dogovoru med šolami.

TEZE ZA PRIPRAVO PRAVILNIKA O NAGRAJEVANJU DELAVCEV ŠOLE

Po samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo (sporazum izglasovan na referendumu šole dne ...), je svet šole po poprejšnji obravnavi in večinskem soglasju na zboru delavcev šole in s soglasjem vodstva osnovne organizacije sindikata šole, sprejel dne ...

pravilnik o nagrajevanju delavcev šole

I. TEMELJNE DOLOČBE:

1. člen

Osební dohodek delavca šole opredeljujejo tile elementi:

- osnova
- obseg dela
- kakovost dela
- dodatki
- napredovanje

Ti elementi osebnega dohodka so povezani v celoti in jih ni mogoče uporabljati posamično ali izločeno.

2. člen

Delo vsakega delavca šole opredeljujejo štiri bistvene značilnosti, in sicer:

- prevzete delovne naloge
 - način, kako delavec te naloge opravlja
 - razmere, v katerih delavec te naloge opravlja
 - zahteve, ki jim mora delavec zadostiti, da lahko prevzame dodeljeno delo.
- Te štiri značilnosti so temelj vrednotenja dela oziroma oblikovanja osnove delavčevega osebnega dohodka.

II. OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA

3. člen

Osnova osebnega dohodka delavca v šoli je sestavljena iz:

1. vrednosti izbranih delovnih nalog (ki jih delavec opravlja med šolskim letom ali daljši oziroma krajši čas);
2. vrednosti, ki izvirajo iz načina opravljanja prevzetega dela (težavnosti);
3. vrednosti, ki izvirajo iz (težavnosti) razmer (pogojev dela), v katerih delavec dela;
4. vrednosti, ki izvirajo iz delavčevega znanja, pridobljenega z izobrazbo.

4. člen

1. Vrednost izbranih delovnih nalog, ki jih delavec opravlja, je razvidna:

- a) iz pravilnika o razvidu del in nalog šole, iz katerega je razviden pregled (seznam) vseh delovnih nalog na šoli, ne glede na to, kdo jih bo opravljal;

b) Delovne naloge se vrednotijo:

zaporedna številka delovne naloge:

- z 1 točko 171, 172, 175, 176, 177, 178, 179
- z 2 točkama 158, 160, 170, 173, 174
- z 3 točkami 142, 148, 149, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 162, 165, 166, 169
- z 4 točkami 127, 132, 134, 140, 143, 146, 151, 152, 161, 164, 168
- z 5 točkami 28, 79, 119, 128, 129, 130, 133, 135, 136, 137, 138, 139, 141, 145, 147, 167
- z 6 točkami 16, 29, 60, 76, 77, 91, 106, 123, 131, 144, 164
- z 7 točkami 20, 26, 27, 33, 43, 48, 65, 83, 88, 100, 101, 107, 115, 117, 121, 124, 126, 150
- z 8 točkami 19, 22, 30, 78, 82, 84, 85, 98, 102, 105
- z 9 točkami 25, 40, 41, 44, 56, 58, 59, 61, 71, 74, 75, 86, 87, 97, 104, 122, 125
- z 10 točkami 13, 21, 37, 45, 46, 47, 62, 63, 64, 72, 80, 81, 90, 103, 118
- z 11 točkami 15, 24, 31, 32, 38, 39, 57, 73, 99, 113, 114, 120
- z 12 točkami 11, 14, 17, 18, 34, 35, 36, 42, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 66, 67, 68, 70, 89, 92, 93, 94, 96, 108, 109, 110, 112
- z 13 točkami 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 23, 54, 69, 95, 111, 116

c) delavec lahko izbere več ali manj delovnih nalog, vendar najmanj toliko, da doseže normalen obseg dela.

č) k skupni vrednosti (seštevk) točk izbranih delovnih nalog se pri vsakemu delavcu prišteje še konstanta, ki znaša 69 točk.

5. člen

2. Vrednotenje težavnosti dela, ki izvira iz načina opravljanja prevzetega dela

To vsebuje:

- a) vrednotenje odgovornosti,
- b) vrednotenje strukturiranosti dela z učenci,
- c) vrednotenje raznolikosti dela.

a) vrednotenje odgovornosti dela

stopnja	število točk	pripada za delo:
1	4	— čiščenje šolskih prostorov
2	10	— administrat. dela, dela v kuhinji, hišniška in kurjaška dela, šofer
3	17	— učno-vzgojno, svetovalno, knjižničarsko, administrativno, tajniško, finančno delo, vodenje večjih kuhinj (šef kuhinje)
4	25	— vodenje podružnične šole, učno-vzgojno in svetovalno delo v oddelkih za usposabljanje, pomoč. ravnatelja, vodja šol. preh., računovodja
5	35	— delo ravnatelja šole, vodja računovodske službe. Glede na stopnjo odgovornosti in obseg pooblastil na šoli je pomočnik ravnatelja lahko na 5. stopnji

b) vrednotenje strukturiranosti dela z učenci

stopnje	število točk	pripada za delo:
1	0	— tehnično, administrativno-finančno delo
2	5	— pouk in druge dejavnosti v 2. 3. 4. razredu, PB, knjižnici
3	10	— pouk in druge dejavnosti, pretežno v 5. razredu
4	15	— pouk in druge dejavnosti pretežno v 6. 7. 8. razredu
5	20	— pouk in druge dejavnosti pretežno v 1. razredu, svetovalno delo, ravnateljevo in pomočnikovo delo

c) vrednotenje raznolikosti dela z učenci

stopnja	število točk	pripada za delo:
1	0	— tehnično, administrativno, finančno, računovodsko delo
2	5	— delo učiteljev, ki poučujejo en sam predmet in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti v oddelkih (paralelkah) istega razreda, šolsko svetovalno delo, delo knjižničarja, ravnatelja in pomočnika
3	10	— poučevanje enega predmeta in drugih dejavnosti v različnih razredih (najmanj dveh)
4	15	— poučevanje vseh predpisanih predmetov v enem razredu in delo v oddelkih PB
5	20	— poučevanje dveh ali več predmetov in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti v različnih razredih

6. člen

3. Vrednotenje težavnosti dela, ki izvira iz delovnih razmer (pogojev dela), v katerih dela delavec

To vsebuje:

- a) napor pri delu z ljudmi
- b) fizični napor
- c) razmere v delovnem okolju

a) vrednotenje napora pri delu z ljudmi:

stopnja	število točk	pripada za delo:
1	4	— čiščenje šole
2	9	— finančno-računovodsko, administrativno delo, hišniška in dela v kuhinji
3	14	— učno-vzgojno, tajniško in blagajniško delo
4	20	— svetovalno delo
5	27	— učno-vzgojno in svetovalno delo v posebnih oddelkih, pomočnik ravnatelja
6	35	— ravnatelj šole

b) vrednotenje fizičnega napora:

stopnja	število točk	pripada za delo:
1	0	— ravnatelja in pomočnika ravnatelja, svetovalnih delavcev, administrativno in računovodsko delo
2	5	— učno-vzgojno, knjižničarsko, učno-vzgojno delo v PB
3	15	— pouk telesne vzgoje
4	20	— tehnično delo

c) vrednotenje razmer v delovnem okolju:

stopnja	število točk	pripada za delo:
1	0	— v računovodstvu, svetovalno delo, delo ravnatelja in pomočnika
2	5	— učno-vzgojno, knjižničarsko in tajniško delo
3	15	— pouk telesne in tehnične vzgoje, hišniška dela
4	20	— čiščenje in delo v kuhinji

4. Vrednotenje delavčevega znanja, pridobljenega z izobrazbo:

stopnja	število točk	pripada za:
1	5	— osnovno šolo
2	10	— poklicno izobrazbo ozkega profila — tečajji (pol-kvalifikacija)
3	17	— poklicno izobrazbo širokega profila (kvalifikacija) — dokončana poklicna šola
4	26	— dokončano srednjo šolo
5	37	— dokončano višjo ali končano 1. stopnjo visoke šole
6	50	— dokončano visoko šolo

III. OBSEG DELA**8. člen**

S kadrovskim načrtom šole je določeno, koliko delavcev mora opraviti celotno delo na šoli.

9. člen

Letni delovni načrt šole (kot okvantičirana letna delovna naloga šole), lahko obsega največ toliko ur celoletnega redno načrtovanega dela, kot ga zmore opraviti po kadrovskih načrtih določeno oziroma sistemizirano število delavcev po delovnih področjih, računajoč na delavca 2184 delovnih ur na leto.

10. člen

Osnovna enota za vrednotenje vseh vrst dela v osnovni šoli je delovna ura, ki je hkrati tudi osnovna enota za merjenje obsega dela.

Delavci v osnovni šoli opravljajo svoje delo v časovnih enotah, ki niso enake po obsegu in tako tudi ne po vložnem delu. Vrednost vložnega dela v časovni enoti je zato različna. Delovna ura ni časovna enota, temveč enota za količino vložnega dela.

11. člen

Obseg vodstvenega, administrativnega in tehničnega dela se vrednoti neposredno v delovnih urah, delo pedagoških delavcev pa se s pedagoško-vsebinskimi normami spremeni v delovne ure.

Pedagoške ure so po svoji vsebini in stopnji intenzivnosti vložnega dela po obsegu različno velike, zato se spreminjajo v delovne ure z naslednjimi pedagoško-vsebinskimi normativi:

1 pedagoška ura (PU) — 2 delovni uri (DU)

1 PU — 1,5 DU

1 PU — 1 DU

Vrednotenje posameznih vrst pedagoškega dela in sistem načrtovanja letnega in mesečnega tovrstnega dela določa poseben samoupravni splošni akt o elementih načrtovanja vzgojno-izobraževalnega oziroma pedagoškega in drugega dela.

12. člen

Akontacija mesečnega osebnega dohodka delavca šole temelji na dejanski realizaciji (načrtovanega) dela, ki neposredno ali s količniki (pedag. delo) predstavlja 182 mesečnih delovnih ur.

13. člen

Točkovna vrednost delovne ure posameznega delavca šole se izračuna tako, da se točkovne vrednosti osnove (pod II) seštejejo in vsota točk osnove deli s 182.

14. člen

Zaradi različnih zvrsti dela, ki ga opravljajo delavci v osnovni šoli, se tudi obseg njihovega dela meri različno. Obseg dela se lahko meri na 3 načine, in sicer:

- s presežkom dela (načrtovan povečan obseg dela)
- z dodatkom na obseg dela
- kot nadurno oziroma odrejeno delo prek polnega delovnega časa

15. člen

Presežek dela oziroma načrtovan povečan obseg dela nastaja pri posameznih pedagoških delavcih zaradi:

- specifične predmetnika, ki onemogoča dosledno enakomerno obremenitev učiteljev;
- manjkajočih učnovzgojnih delavcev in se kot vnaprej načrtovano delo v letnem delovnem načrtu šteje kot redno delo, čeprav delavec z njim presega normalni obseg dela.

Povečan obseg se meri s količnikom presežka dela in se izračuna po naslednjem obrazcu:

$$K = \frac{R}{182}$$

K — količnik preseženega dela

R — število realiziranih delovnih ur

182 delovnih ur — normalen obseg dela v enem mesecu

Presežek dela povečuje osnovo osebnega dohodka delavca neposredno, zato se tako oblikovana osnova OD imenuje **realizirana osnova** in se izračuna po obrazcu:

$$\text{realizirana osnova OD} = \text{osnova OD} \times K$$

Realizirana osnova je pri posameznem delavcu lahko večja od osnove OD ali manjša, odvisno je od tega, ali je delavec presegel ali ni dosegel normalnega mesečnega obsega dela.

Obračun povečanega obsega dela je odvisen tudi od sestave letnega delovnega načrta pedagoškega delavca, po katerem morajo biti vsi meseci, z julijem in avgustom vred načrtovani v povprečju vsaj s 182 DU.

16. člen**Dodatek na obseg dela:**

Normalen obseg dela za vodenje šole (ravnatelj) je 16 oddelkov. Ko šola preseže število 16 oddelkov (upoštevaje tudi oddelke podaljšanega bivanja in oddelke COŠ), prevzame ustrezen del vodstvenih odgovornosti pomočnik ravnatelja. Če pa ostaja povečana odgovornost vodenja šole tudi v tem primeru še ravnatelju šole, se mu vrednost osnove poveča z ustreznim dodatkom na obseg dela (vodenje šole) in to z naslednjim indeksom na osnovno vrednost delovnih nalog:

Število oddelkov	Indeks stimulacije	Število oddelkov	Indeks stimulacije
16	1,000	22	1,044
17	1,008	23	1,051
18	1,016	24	1,057
19	1,023	25	1,063
20	1,031	26	1,068
21	1,038	27	1,074
28	1,079	37	1,111
29	1,083	38	1,113
30	1,088	39	1,115
31	1,092	40	1,116
32	1,096	41	1,117
33	1,099	42	1,118
34	1,103	43	1,119
35	1,106	44	1,119
36	1,108	45	1,120
		in več	1,120

Pravilnik lahko določa po podobnih merilih stimulacije na povečan obseg dela (glede na število oddelkov) tudi za druge delavce (tajnik, računovodja ipd.)

17. člen

Za delo prek polnega delovnega časa (nadurno delo) se šteje delo, ki ga določi ravnatelj šole delavcu vnaprej kot izredno dodatno delo, ki ni vključeno v učiteljev delovni program in to zaradi nepredvidenega ali nenadnega delavčevega izostanka; delavec, ki nadomešča odsotnega delavca, opravi mesečno več kot 182 delovnih ur.

Tako delo se opredeli kot delo pod posebnimi pogoji. Vsaka taka resnično opravljena delovna ura se vrednoti s povečanim odstotkom in to z indeksom do 150 % (odstotek določi sama). Delo pod posebnimi pogoji lahko traja le krajši čas, saj gre za nadomeščanje ali opravljanje tujega dela. Vodstveni delavci praviloma nimajo nadurnega dela, razen ob pogojih, ki so opredeljeni v ustreznem samoupravnem aktu (statut, pravilnik o delovnih razmerjih).

IV. KAKOVOST DELA**18. člen**

Za vrednotenje kakovosti dela se iz mase sredstev za osebne dohodke predvidi najmanj 20% sredstev.

19. člen

Kakovost dela delavcev šole se ocenjuje po kriterijih, ki so za posamezne skupine delavcev različni in prilagojeni naravi njihovega dela. Te kriterije opredeljuje samoupravni sporazum v prilogi štev. 5 po skupinah: učitelji, administrativni delavci, tehnični delavci, knjižničarji, vodstveni delavci, svetovalni delavci.

20. člen

Kakovost dela ocenjujejo delavci šole dvakrat na leto in to pred koncem pol leta in pred koncem šolskega leta (v juniju).

21. člen

Delavci šole lahko uporabljajo za ugotavljanje kakovosti dela sistem lestvic za evidentiranje oziroma ugotavljanje kakovosti dela s postopkom testiranja posameznih vrst delavcev, kot jih je v ta namen pripravil Pedagoški institut v Ljubljani.

22. člen

Kakovost dela posameznega delavca lahko ocenimo po naslednjih virih:

- lastna cena (kakovost, ki jo oceni delavec sam)
- ocena neposrednega vodje
- ocena komisije

Šola uporabi za ocenitev kakovosti dela vsaj dva vira.

23. člen

V ocenjevalni komisiji je do 5 članov in predsednik. Praviloma je sestavljena iz predstavnikov vseh stopenj delovnega procesa na šoli. Imenuje jo zbor delavcev šole. Predsednik ne ocenjuje, ampak vodi delo ocenjevalne komisije. Ocenjevanje opravijo člani komisije po navodilih predsednika komisije (postopek po predlogu za obliko skupnih meril vrednotenja vzgojno-izobraževalnega in drugega dela v osnovni šoli).

24. člen

Vsota, namenjena za vrednotenje kakovosti dela v ocenjevalnem obdobju, se uporabi tako, da se z ustreznim odstotkom poveča delavčeva realizirana osnova po naslednji lestvici:

Stopnja ocene kakovosti dela	Doseženo število točk	%, ki ga dobi delavec na podlagi ocene kakovosti dela
I.	X točk do Y točk	0
II.	X točk do Y točk	2
III.	X točk do Y točk	5
IV.	X točk do Y točk	15
V.	X točk do Y točk	20

25. člen

Administrativno-tehnično delo z ocenjevalnim gradivom opravlja pooblašeni delavec, ki ga za to zadolži svet šole. Ta objavi po končanem ocenjevanju na oglasni deski šole seznam delavcev s pripadajočimi odstotki kakovosti dela.

26. člen

Delavec se lahko pritoži v 8. dneh, ko mu je sporočena ocena kakovosti dela, svetu šole (delegaciji delavcev). V pritožbi mora utemeljiti razloge, s katerimi izpodbija pravilnost dobljene ocene kakovosti dela. Verodostojnost argumentov preveri komisija za ocenjevanje kakovosti dela skupaj z ravnateljem in na tej podlagi pripravi svetu šole predlog za rešitev. Na osnovi ugotovitev v pritožbenem postopku svet šole potrdi ali spremeni delavcu oceno kakovosti dela.

V. DODATKI:

27. člen

Sestavni del osebnega dohodka delavcev šole so dodatki, ki vsak zase povečujejo osnovno vrednost delovnih nalog.

Dodatki so:

- dodatek za minulo delo
- dodatek za stalnost
- dodatek za pedagoško delo v odročnih krajih
- dodatek za kombiniran pouk
- dodatek za deljen delovni čas
- dodatek za nedeljsko delo
- dodatek za nočno delo

28. člen

Dodatek za minulo delo se nagrajuje z vrednotenjem delovne dobe po naslednji lestvici:

delovna doba v letih	% dodatka (od osnove)
1—5	1
5—10	2
10—15	4
15—20	6
20—25	8
25—30	10
nad 30	12

29. člen

Dodatek za stalnost se lahko vključuje kot del nagrajevanja minulega dela in obenem stimulira delavce, da trajneje ostajajo na delovnem mestu v kraju službovanja oziroma na šoli. Ta pripada po naslednjih kriterijih:

delovni staž na šoli v letih:	% dodatka (od osnove)
1—2	1
2—3	3
3—4	3
4—5	4
nad 5	5

30. člen

Dodatek za pedagoško delo v odročnih in obmejnih krajih je namenjen preprečevanju odmiranja samostojnih in podružničnih šol in s tem tudi odmiranju krajev na tem območju. Delavec prejema ta dodatek stalno, dokler ne prekine dela v takem kraju.

Višina dodatka je odvisna od stopnje odročnosti kraja (težavnosti razmer) in se ureja v skladu s kriteriji OIS.

Ta dodatek ne pripada administrativnim in tehničnim delavcem, praviloma pa ne tudi pedagoškim delavcem — vozačem na delo (stroški prevoza na delo in dodatek se izključujeta).

31. člen

Dodatek za kombiniran pouk oziroma dodatek zaradi povečane težavnosti dela, ki izvira iz zahtevnejše pedagoške in organizacijske strani vzgojno-izobraževalnega dela (težavnost načina dela).

Stopnje kombiniranosti pouka:

- a) podeljen pouk
- b) celotna kombinacija pouka

Dodatek na celotno kombinacijo pouka se opredeli v odstotku iz osnovne vrednosti delovnih nalog. Ta znaša:

število razredov v kombiniranem oddelku	% dodatka
2	12
3—4	15

Dodatek za podeljen pouk se opredeli izraženo v odstotkih glede na število oziroma odstotek kombiniranih ur v organizaciji podeljenega pouka. Ta dodatek pripada le učiteljem.

32. člen

Dodatek za deljen delovni čas lahko opredeli šola le za tehnične delavce po 78. členu sporazuma.

33. člen

Dodatek za nedeljsko delo.

Delavcu, ki mu je določeno nedeljsko delo, se vrednost vsake delovne ure nedeljskega dela poveča za 50%. Isto velja za delo na državni praznik.

34. člen

Dodatek za nočno delo.

Nočno delo v šoli spada prav tako v delo pod posebnimi pogoji. Za odrejeno delo v času od 22. do 5. ure naslednjega dne se vsaka delovna ura nočnega dela ovrednoti z dodatkom 30—50%.

Dodatek za vodenje podružnične šole — obrazložitev:

kot tak preneha, pač pa vodja podružnične šole dodatno prevzame določene delovne naloge iz vodenja in za vodenje te šole. Te točkovno ovrednotene naloge so višja osnova njegovega osebnega dohodka.

35. člen

Posebne dodatke uvede šola, ki izvaja svoj program v posebnih razmerah.

Taki dodatki so lahko:

- dodatek za celodnevno delo na šoli
- dodatek za delo na dvojezičnih šolah
- dodatek za delo v bolnišničnih oddelkih
- dodatek za vzgojno-izobraževalno delo v oddelkih z učenci Romi
- dodatek za delo v oddelkih z učenci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju
- dodatek za delo v eksperimentalni šoli
- drugi dodatki

36. člen

Dodatek za delo v celodnevni šoli: (teza)

delo v COŠ je delno stimulirano z vrednotenjem dodatne 75. delovne naloge v sporazumu, pravilnik o razvidu del in nalog na šoli pa lahko iz te naloge oddeli opravila: organiziran prosti čas kot nova samostojna 75. delovna naloga in opravilo: rekreacijski odmori kot nova samostojna 75 b delovna naloga, (večji obseg dela), delno pa se delo v COŠ vrednoti s posebnim dodatkom, ki se nanaša na dejanski obseg soudeležbe pedagoškega delavca pri organiziranem specifičnem celodnevnom delu na šoli in znaša 10—15% osnovne vrednosti delovnih nalog. Višina dodatka za težavnost dela v COŠ je odvisna tudi od kriterijev OIS.

37. člen

Dodatek za delo na dvojezičnih šolah — teza:

specifična težavnost se stimulira s kriteriji OIS; odvisna je od obsega, s katerim je učno-vzgojni delavec sodeluje v dvojezičnem pouku in od stopnje obvladanja obeh jezikov.

38. člen

Dodatek za delo v bolnišničnih oddelkih (nenehno menjavanje učencev, kombiniranost dela)

Vrednotenje težavnosti: 10% na osnovno vrednost delovnih nalog.

39. člen

Dodatek za vzgojno-izobraževalno delo z učenci Romi — teza

Izhodišča za tovrstno težavnost dela opredeljujejo kriteriji OIS. Osnova za dodatek je določeno število učencev Romov v razredu, napor vložen za redno obiskovanje pouka in učiteljev napor za uspešnost učencev Romov. Najtežje delo z Romi je v 1. razredu nato od 2. razreda težavnost pada. Na predmetni stopnji ni potreben poseben dodatek za delo s temi učenci.

40. člen

Dodatek za delo v oddelkih z učenci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju: (delo po posebnem programu)

Težavnost dela izvira iz stopnje prizadetosti učencev. Dodatek znaša povprečno do 15% na osnovno vrednost delovnih nalog. V šoli se lahko uvedejo interesne kategorije težavnosti, glede na stopnjo prizadetosti učencev in na tej podlagi tudi odstotek dodatka (od 10—20% upošteva vrednotenje težavnosti dela).

41. člen

Dodatek za delo v hospitacijski in eksperimentalni šoli se ureja po pogodbi z OIS oziroma z Izobraževalno skupnostjo Slovenije.

42. člen

Vsak dodatek posebej se dodaja k osnovni vrednosti delovnih nalog. Noben dodatek ne more postati sestavni del osnove. Vsi dodatki se preračunavajo na obseg osnovne vrednosti delavčevih delovnih nalog in tako povečujejo njegov mesečni OD.

VI. NAPREDOVANJE PEDAGOŠKIH DELAVCEV

43. člen

Da bi spodbujali pedagoške delavce k ustvarjalnosti, izredni strokovnosti, pedagoškim novostim in vzgoji pedagoških kadrov, se jim omogoča horizontalno napredovanje.

44. člen

Horizontalno napredovanje je v osnovni šoli omejeno le na pedagoške delavce, ki so nosilci osnovnega delovnega procesa šole.

45. člen

Napredovanje pedagoških delavcev temelji na dodatnem prevzemanju novih in zahtevnejših delovnih nalog po pravilniku o razvidu del in nalog šole. Pedagoškemu delavcu, ki je prevzel nove oz. dodatne na napredovanje vezane delovne naloge, se mu za točkovno vsoto dodatno prevzetih delovnih nalog poveča tudi osnovna vrednost njegovih delovnih nalog. Če katere od teh dodatno prevzetih delovnih nalog začasno ne opravlja, mu ne pripada omenjeno povečanje.

46. člen

Pri častnem nazivu zaslužni delavec to napredovanje ni vezano na prevzemanje novih ali dodatnih, na napredovanje vezanih delovnih nalog, temveč pomeni ta naziv trajno povečanje osnovne vrednosti njegovih delovnih nalog za 65 točk.

47. člen

Celoten sistem in postopek napredovanja pedagoških delavcev na šolah izhaja iz samoupravnega sporazuma, podrobno pa ga opredeljuje poseben pravilnik o napredovanju pedagoških delavcev šole.

VII. NADOMESTILA OSEBNEGA DOHODKA

48. člen

Nadomestilo OD delavca v času njegove odsotnosti v nobenem primeru ne more biti višje od OD, ki bi ga dobil delavec za te dni, če bi delal.

49. člen

Nadomestilo OD za čas bolezni do 30 dni znaša 90% povprečnega OD, ki je bil delavcu izplačan v preteklem koledarskem letu.

50. člen

Nadomestilo za:

- redni letni dopust
- izredni dopust
- izobraževanje ob delu, ki mu ga je odobrila delovna organizacija
- vojaške vaje
- usposabljanje in pouk za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito
- odsotnost zaradi poziva vojaških in drugih organov in
- udeležba v mladinskih delovnih brigadah

je dosežena akontacija povprečja osebnega dohodka v zadnjih treh mesecih brez upoštevanja izplačil nadurnega dela.

51. člen

Kot osnova za nadomestilo OD, ko je delavec odsoten radi prazničnih dni, opravljanja delegatskih in samoupravnih funkcij ter udeležbe v civilni zaščiti, se šteje povprečna mesečna akontacija OD, dosežena v mesecu, v katerem mu pripada nadomestilo.

VIII. PREHODNA DOLOČBA

52. člen

Če bi bila delavcu šole ob opravljanju istih delovnih nalog s tem pravilnikom zmanjšana dosedanja osnova OD, mu ostane zatečena osnovna vrednost delovnih nalog, ki jih opravlja, dokler z valorizacijami vrednosti točke ne doseže dosedanje osnove.

DELO (okvirno delovno mesto): ČIŠČENJE ŠOLSKIH PROSTOROV

Zap. št. del.naloge	2	174	175	176	177	178	178/a	1	179
Vrednost de- lovnih nalog v točkah	8								

VIR VREDNOSTI		OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA		Opomba:
		točk - posamezno	vsota točk	
Vrednost delovnih nalog		8 + 69	77	
Vrednost načina dela				
- odgovornost		4		
- strukturiranost		0		
- raznolikost		0	4	
Vrednost delovnih pogojev				
- napor pri delu z ljudmi		4		
- fizični napor		20		
- razmere v delovnem okolju		20	44	
Vrednost izobrazbe		5	5	
S K U P A J			130	

DELO (okvirno delovno mesto): POMOŽNO DELO V KUHINJI (POMIVALKA)

[illegible]

VIR VREDNOSTI		OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
		točk - posamezno	vsota točk
Vrednost delovnih nalog		16 + 69	85
Vrednost načina dela			
- odgovornost		10	
- strukturiranost		0	
- raznolikost		0	
			10
Vrednost delovnih pogojev			
- napor pri delu z ljudmi		9	
- fizični napor		20	
- razmere v delovnem okolju		20	
			49
Vrednost izobrazbe		10	
			10
SKUPAJ			154

DELO (okvirno delovno mesto): KUHANJE: PRIPRAVA IN DELITEV HRANE (KUHAČICA)

Zap. št. del.naloga		Vrednost delovnih nalog v točkah												30											
155	3	155	3	165	3	166	3	168	4	169	3	167	5	170	2	171	1	172	1	173	2	174	2	175	1

OSNOVA OSEBNEGA DOHODA		vsota točk
VIR VREDNOSTI	točk - posarežno	
Vrednost delovnih nalog	30 + 69	99
<u>Vrednost načina dela</u>		
- odgovornost	10	
- strukturiranost	0	
- raznolikost	0	10
<u>Vrednost delovnih pogojev</u>		
- napor pri delu z ljudmi	9	
- fizični napor	20	
- razmere v delovnem okolju	20	49
Vrednost izobrazbe	17	17
SKUPAJ		175

DELO (okvirno delovno mesto): VODENJE VEČJE ŠOLSKE KUHINJE (ŠEF KUHINJE)

34																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VIR VREDNOSTI	OSNOVA ČISTILNA TOČILJA		vsota točk
	točk - posamezno		
Vrednost delovnih nalog	34 + 69	5	103
Vrednost načina dela			
- odgovornost	17		
- strukturiranost	0		
- raznolikost	0		17
Vrednost delovnih pogojev			
- napor pri delu z ljudmi	9		
- fizični napor	20		
- razmere v delovnem okolju	20		49
Vrednost izobrazbe	17		17
SKUPAJ			186

DELO (okvirno delovno mesto): HIŠNIŠKA IN KURJAŠKA DELA

Zap. št. del.naloge	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	
Vrednost delovnih nalog v točkah	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	9

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost delovnih nalog	50 + 69	119
Vrednost načina dela		
- odgovornost	10	
- strukturiranost	0	
- raznolikost	0	10
Vrednost delovnih pogojev		
- napor pri delu z ljudmi	9	
- fizični napor	20	
- razmere v delovnem okolju	15	44
Vrednost izobrazbe	17	17
S K U P A J		180

Opomba:
kvalificirano delo
(poklicna šola) in
kurjaški izpit

DELO (okvirno delovno mesto): TAJNIŠKA DELA NA ŠOLI

Zap. št. del.naloge	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	
Vrednost delovnih nalog v točkah	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost delovnih nalog	69 + 69	138
Vrednost načina dela		
- odgovornost	17	
- strukturiranost	0	
- raznolikost	0	17
Vrednost delovnih pogojev		
- napor pri delu z ljudmi	14	
- fizični napor	0	
- razmere v delovnem okolju	5	19
Vrednost izobrazbe	26	26
S K U P A J		200

Opomba:
končana srednja
šola, lahko o-
pravi tudi
147. naloge. Če
opravi še
blagajniško de-
lo, se vključijo
še naloge 127,
128, 130.

DELO (okvirno delovno mesto): RAČUNOVOJSKE NALOGE

Zap. št. del.naloge	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	
Vrednost delovnih nalog v točkah	12	11	11	7	13	7	10	5	11	7	9	6	7	9	7	132

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost del. nalog	132 + 69	201
Vrednost načina dela		
- odgovornost	25	
- strukturiranost	0	
- raznolikost	0	25
Vrednost del.pogojev		
- napor pri delu z ljudmi	9	
- fizični napor	0	
- razmere v delovnem okolju	0	9
Vrednost izobrazbe	26	26
S K U P A J		261

Opomba:
končana srednja
ali višja šola.
Mogoče je vključiti
129. in 131. nalogo
in nekatere naloge
blagajnika.
Nekatere naloge je
mogoče oddati
tajniku šole ali
drugim delavcem
v računovodstvu.

DELO (okvirno delovno mesto): UČITELJ ZAČETNIK V 2. - 4. RAZREDU

Zap. št. del.naloge	70	71	72	73	74	76	77	78	79	80	81	83	88	
Vrednost delovnih nalog v točkah	12	6	10	11	6	6	9	8	5	10	10	7	8	110

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost delovnih nalog	110 + 69	179
Vrednost načina dela		
- odgovornost	17	
- strukturiranost	5	
- raznolikost	15	37
Vrednost delovnih pogojev		
- napor pri delu z ljudmi	14	
- fizični napor	5	
- razmere v delovnem okolju	5	24
Vrednost izobrazbe	37	37
S K U P A J		277

Opomba:
učitelj začetnik naj
ne opravi
razredskih nalog
89, 90, 91.

DELO (okvirno delovno mesto): SOCIALNI DELAVEC - ZAČETNIK

Zap. št. del.naloge	12	11	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	117
Vrednost del. nalog v točkah	12	11	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	117

VIR VREDNOTENJI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODA		Opombe:
	točk - posamezno	vsota točk	
Vrednost del. nalog	117 + 69	186	
Vrednost načina dela			
- odgovornost	17		
- strukturiranost	20		
- raznovrstnost	5	42	
Vrednost del.poročev			
- napor pri delu z ljudmi	20		
- fizični napor	0		
- razmere v delov.okolju	0	20	
Vrednost izobrazbe	37	37	
S A U P A J		285	

DELO (okvirno delovno mesto): UČITELJ - RAZREDNIK 1. RAZREDA

Zap. št. del.naloge	12	10	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	138
Vrednost del. nalog v točkah	12	10	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	138

VIR VREDNOTENJI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODA		Opombe:
	točk - posamezno	vsota točk	
Vrednost delovnih nalog	138 + 69	207	
Vrednost načina dela			
- odgovornost	17		
- strukturiranost	20		
- raznovrstnost	15	52	
Vrednost delovnih poročev			
- napor pri delu z ljudmi	14		
- fizični napor	5		
- razmere v delovnem okolju	5	24	
Vrednost izobrazbe	26 srednja, 37 višja	26	
S A U P A J		309	

DELO (okvirno delovno mesto): UČITELJ-RAZREDNIK 2.-4. RAZREDA

Zap. št. del.naloge	12	10	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	138
Vrednost del. nalog v točkah	12	10	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	138

VIR VREDNOTENJI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODA		Opombe:
	točk - posamezno	vsota točk	
Vrednost del. nalog	138 + 69	207	
Vrednost načina dela			
- odgovornost	17		
- strukturiranost	5		
- raznovrstnost	15	37	
Vrednost del.poročev			
- napor pri delu z ljudmi	14		
- fizični napor	5		
- razmere v delov.okolju	5	24	
Vrednost izobrazbe	26 srednja	26	
S A U P A J		294	

DELO (okvirno delovno mesto): UČITELJ NERAZREDNIK NA PREDMETNI STOPNJI, POČUJE EN PREDMET V VEC RAZREDIH

Zap. št. del.naloge	12	10	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	110
Vrednost del. nalog v točkah	12	10	11	9	9	17	43	9	47	10	45	10	46	10	47	12	110

VIR VREDNOTENJI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODA		Opomba: Ne velja za učitelje telesne in tehnične vzgoje.
	točk - posamezno	vsota točk	
Vrednost delovnih nalog	110 + 69	179	
Vrednost načina dela			
- odgovornost	17		
- strukturiranost	15		
- raznovrstnost	10	42	
Vrednost delovnih poročev			
- napor pri delu z ljudmi	14		
- fizični napor	5		
- razmere v delovnem okolju	5	24	
Vrednost izobrazbe	37 višja	37	
S A U P A J		282	

UČITELJ NERAZREDNIK NA PREDMETNI STOPNJI
DELO (okvirno delovno mesto): POUČUJE 2 ALI VEČ PREDMETOV V VEČ RAZREDIH

Zap. št. del.naloge	70	71	72	73	74	76	77	78	79	80	81	82	88				
Vrednost del. nalog v toč- kah	12	9	10	11	9	6	6	8	5	10	10	7	7				110

Opombe:

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost del. nalog	110 + 69	179
Vrednost načina dela - odgovornost - strukturiranost - raznolikost	17 15 20	52
Vrednost del. pogojev - napor pri delu z ljudmi - fizični napor - razmere v del. okolju	14 5 5	24
Vrednost izobrazbe	37 višja	37
S K U P A J		292

UČITELJ RAZREDNIK NA PREDMETNI STOPNJI, POUČUJE
DELO (okvirno delovno mesto): EN PREDMET V VEČ RAZREDIH

Zap. št. del.naloge	70	71	72	73	74	76	77	78	79	80	81	82	88	90	91		
Vrednost del. nalog v toč- kah	12	9	10	11	9	6	6	8	5	10	10	7	7	10	6		138

Opombe:

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost del. nalog	138 + 69	207
Vrednost načina dela - odgovornost - strukturiranost - raznolikost	17 15 10	42
Vrednost del. pogojev - napor pri delu z ljudmi - fizični napor - razmere v delovnem okolju	14 5 5	24
Vrednost izobrazbe	37 višja	37
S K U P A J		310

UČITELJ RAZREDNIK NA PREDMETNI STOPNJI
DELO (okvirno delovno mesto): POUČUJE 2 ALI VEČ PREDMETOV V VEČ RAZREDIH

Zap. št. del.naloge	70	71	72	73	74	76	77	78	79	80	81	82	88	90	91		
Vrednost del. nalog v toč- kah	12	9	10	11	9	6	6	8	5	10	10	7	7	12	10		138

Opombe:

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost del. nalog	138 + 69	207
Vrednost načina dela - odgovornost - strukturiranost - raznolikost	17 15 20	52
Vrednost del. pogojev - napor pri delu z ljudmi - fizični napor - razmere v del. okolju	14 5 5	24
Vrednost izobrazbe	37 višja	37
S K U P A J		320

UČITELJ RAVNATELJA (NE POUČUJE)

Zap. št. del.naloge	70	71	72	73	74	76	77	78	79	80	81	82	88	90	91		
Vrednost del. nalog v toč- kah	12	9	10	11	9	6	6	8	5	10	10	7	7	12	10		212

Opombe:

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost del. nalog	212 + 69	281
Vrednost načina dela - odgovornost - strukturiranost - raznolikost	25 20 5	50
Vrednost del. pogojev - napor pri delu z ljudmi - fizični napor - razmere v delovnem okolju	27 0 0	27
Vrednost izobrazbe	37 višja	37
S K U P A J		395

DELO (okvirno delovno mesto): VODENJE ŠOLE - RAVNATELJ

Zap. št. del.naloge	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	14	15	23	24	25	29	30	31	33	28	
Vrednost del. nalog v toč- kah	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	12	11	13	11	9	6	8	11	7	5	236

VIR VREDNOSTI	OSNOVA OSEBNEGA DOHODKA	
	točk - posamezno	vsota točk
Vrednost del. nalog	236 + 69	305
Vrednost načina dela		
- odgovornost	35	
- strukturiranost	20	
- raznolikost	5	60
Vrednost del. pogojev		
- napor pri delu z ljudmi	35	
- fizični napor	0	
- razmere v del. okolju	0	35
Vrednost izobrazbe	37 višja	37
S K U P A J		437

Opombe:

DODATNA DOLOČILA ZA IZVAJANJE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Svet šole je po členu samoupravnega sporazuma na svoji seji dne s soglasjem sindikata šole z veljavnostjo od

SPREJEL

dodatna določila za izvajanje samoupravnega sporazuma za razne izdatke, ki gredo v breme materialnih stroškov ali v breme sklada skupne porabe šole.

I. V breme materialnih stroškov se v letu 1982 delavcem šole zagotavlja:

1. člen

Dnevnica kot povračilo stroškov za prehrano pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju zunaj kraja službovanja.

a) **znižana dnevica za službeno odsotnost 6—8 ur znaša din** (upravičeni so delavci, ki nastopajo službeno potovanje vsaj 2 uri pred pričetkom svojega rednega delovnega časa ali ga končajo vsaj 2 uri po preteku svojega rednega delovnega časa).

b) **polovična dnevica za službeno odsotnost 8—12 ur znaša din**

c) **cela dnevica za službeno odsotnost nad 12 ur (do 24) znaša din**

č) **delavec lahko odpotuje službeno v tujino** po izrecnem sklepu samoupravnega organa šole (pristojne komisije ali sveta, ki odloča o vsebini službenega potovanja v tujino). Dnevica za potovanje v tujino se oblikuje po istih kriterijih kot pod a, b, c, višina pa se ravna po zadevnih predpisih o službenih potovanjih v tujino.

2. člen

Nočnine:

- z računom največ din ...
- brez predloženega računa največ din

3. člen

Kilometrini din na kilometer.

Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela z javnimi prevoznimi sredstvi: Upravičeni so delavci, če bivajo več kot 4 km daleč od delovnega mesta. Delavec sam prispeva din mesečno. Če delavec nima možnosti prevoza na delo in z dela z javnimi prevoznimi sredstvi mu za to pristojni organ (komisija) s posebnim sklepom odobri kilometrino po 99. členu Samoupravnega sporazuma.

4. člen

Povračilo stroškov za delo na terenu (97. in 98. člen sporazuma).

Kadar delavec šole dela ali je na strokovnem izobraževanju zunaj kraja se-deža šole ter mu šola tam krije dnevno oskrbo (hrano in prenočišče), pripada delavcu namesto dnevnice in nočnine terenski dodatek (za povečane materialne stroške bivanja zunaj doma). Delavca pošilja šola pod navedenimi pogoji na take večdnevne odsotnosti le, če je taka delavčeva odsotnost predvsem

v interesu šole (letna in zimsko šola v naravi, večdnevno delavčevo strokovno izobraževanje ipd.).

Tako dnevno povračilo je mogoče do din za dneve, ko je delavec v re-snici na takem delu.

5. člen

Povračilo stroškov za ločeno življenje (člen 94., 95. in 96. sporazuma). Pri-stojni organ šole vsak tak primer posebej obravnava glede na vse posebnosti in ga konkretno rešuje po navedenih členih sporazuma.

6. člen

Povračilo selitvenih stroškov pripada po 100. in 101. členu delavcu le tedaj, če mu je pristojni organ šole take stroške vnaprej odobril in tudi opredelil oko-liščine in podrobnosti za priznanje zadevnih stroškov.

7. člen

II. V breme sklada skupne porabe delavcem šole zagotavlja:

1. **Nagrade ob delovnih jubilejih** (108. člen sporazuma)

- za 10 let delovne dobe din
- za 20 let delovne dobe din
- za 30 let delovne dobe din

Te nagrade se praviloma izplačujejo v darilnih bonih.

2. **Nagrade za delo ob upokojitvi.** Če ima delavec nad 30 let delovne dobe mu pripadajo trije, če pa ima manj kot 30 let delovne dobe, toda najmanj 25 let dva, izpod 25 let delovne dobe pa en povprečen neto OD v gospodarstvu v SRS v preteklem koledarskem letu.

3. **Regres za letni dopust** (105. člen sporazuma) je socialna kategorija in se oblikuje glede na višino delavčevega povprečnega mesečnega OD v preteklem letu. Na tej osnovi za leto 1982 pripada delavcu regres za letni dopust:

- na povprečni mesečni OD delavcu v letu 1981 do din znaša regres din
- nad din pa znaša regres din

Delavke samohranilke na šoli, ki imajo nepreskrbljene otroke — dodatnih din.

4. **Zagotovitev toplega obroka med delom** (106. člen sporazuma)

a) zaposlenim delavcem v šoli je zagotovljen dnevni topel obrok med delom na delovnem mestu. Topel obrok se zagotavlja delavcu vsak dan sproti, v šolski kuhinji, razen za dneve službene odsotnosti, bolniške, študijskih dopustov in rednih letnih dopustov.

Topel obrok se zagotavlja v dnevni vrednosti din

b) Delavci šole lahko v utemeljenih in upravičenih razlogih tedaj, ko so čez dan na delu, pogodbeno koristijo topel obrok tudi v organiziranih obratih pre-hrane in to v dnevni vrednosti zagotovljenega obroka v šolski kuhinji.

c) Delavci, ki z zdravniškim potrdilom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano, lahko dobe topli obrok regresiran v obliki vrednostnih bonov za živila, za tiste dni, ko delajo na delovnem mestu in to največ v višini regresirane vrednosti toplega obroka v šolski kuhinji.

č) Plačevanje toplega obroka se delavcem šole zagotovi v breme sklada skupne porabe.

d) Dnevni topel obrok med delom ne pripada delavcem, ki delajo manj kot polovični delovni čas.

5. Solidarnostne pomoči

a) **pomoč družini umrlega aktivnega delavca šole:** po kriterijih za nagrado ob upokojitvi;

b) **enkratna denarna pomoč ob daljši bolezni ali smrti v ožji družini** (zakonca, otrok) največ v višini enega neto povprečnega OD delavca v SRS v preteklem koledarskem letu;

c) **enkratna pomoč ob elementarnih nesrečah** ali požarih, ki so prizadeli delavca šole in njegovo družino;

č) **enkratna letna obdaritev upokojujencev;**

d) **enkratna pomoč ob nastanku težje invalidnosti;**

e) **druge solidarnostne pomoči.**

Predlogi za solidarnostne pomoči (razen pod a) se oblikuje skupno s sindikatom šole.

Predsednik sveta šole:

TEZE ZA PRIPRAVO PRAVILNIKA O NAPREDOVANJU PEDAGOŠKIH DELAVCEV

Po 60. do 73. členu Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v osnovnih šolah (Prosv. delavec št. 12 z dne od 22. junija 1981) je svet osnovne šole po poprejšnji obravnavi in večinskem soglasju delavcev šole in v soglasju odbora sindikalne organizacije šole na seji dne ... sprejel

PRAVILNIK

o napredovanju pedagoških delavcev osnovne šole...

I. TEMELJNI KAMEN

1. člen

Ker se pedagoški delavci razlikujejo:

- po stopnji usposobljenosti
- po delovni motivaciji
- storilnosti

in po tem, kako kakovostno opravljajo delovne naloge ter glede na to, da osnovna šola pedagoškim delavcem ne dopušča horizontalnega napredovanja je zaradi spodbujanja njihove ustvarjalnosti nujno horizontalno napredovanje. To pa je mogoče s prevzemanjem nekaterih novih zahtevnejših delovnih nalog in s tem tudi z večanjem osnovne vrednosti delovnih nalog (stimulacija). Pedagoški delavec sicer še naprej opravlja svoje temeljno poklicno delo, vendar se mu spremeni naziv, ki je hkrati tudi družbeno priznanje za njegovo delo.

2. člen

Možnost horizontalnega napredovanja imajo vse vrste pedagoških delavcev na šoli in to učitelji, svetovalni delavci, knjižničarji, logoped. Iz horizontalnega napredovanja sta izvzeta ravnatelj šole in pomočnik ravnatelja, dokler opravljata funkcijo vodilnih delavcev. Nazivi iz napredovanja, pridobljeni pred izvolitvijo na položaj ravnatelja ali pomočnika, mirujejo v času vodilne funkcije, vendar ostanejo v veljavi potem, ko vodilna funkcija preneha, pod enakimi pogoji in po enakih merilih, kot velja za druge pedagoške delavce šole.

II. NAZIVI

3. člen

Pri horizontalnem napredovanju lahko dosežejo pedagoški delavci šole te nazive:

- za učitelje:
- učitelj začetnik
- učitelj
- učitelj mentor
- učitelj svetovalac
- zaslužni učitelj

Za šolske svetovalne delavce

- šolski psiholog, pedagog, socialni delavec, logoped začetnik
- šolski psiholog, pedagog, socialni delavec, logoped
- šolski psiholog, pedagog, socialni delavec, logoped mentor
- šolski psiholog, pedagog, socialni delavec, logoped svetovalac
- zaslužni šolski psiholog, zaslužni šolski pedagog, zaslužni šolski socialni delavec, zaslužni logoped

Za knjižničarje:

- knjižničar začetnik
- knjižničar
- knjižničar mentor
- knjižničar svetovalac
- zaslužni knjižničar

4. člen

Do določene stopnje (prva dva naziva) napredujejo lahko vis pedagoški delavci šole, v naziv mentor in svetovalac pa le tisti pedagoški delavci, ki so s svojo

kakovostjo minulega dela in živega dela to opravičili in so pripravljeni vlagati v delo še večji napor, več izkušenj in predvsem več novih idej, to je, porabiti več moči za vzgojno-izobraževalno delo in to predvsem v nove kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela.

5. člen

Naziv zaslužni delavec izvira iz dela, vendar je častni naziv in ga lahko doseže le tisti pedagoški delavec, ki je vse svoje življenje posvetil vzgojno-izobraževalnemu delu in bistveno vplival na oblikovanje številnih mladih rodov.

6. člen

Kriteriji za napredovanje učiteljev:

Učitelj začetnik:

- a) je pripravnik z ustrezno končano pedagoško izobrazbo,
- b) je drugi profil delavca, ki ima končano vsaj srednjo izobrazbo in opravlja vzgojno-izobraževalno delo. Število delovnih nalog pri začetniku je zmanjšano. Opravljati sme le temeljne učiteljeve naloge pod vodstvom učitelja — mentorja.

Učitelj:

- a) je pedagoški delavec z opravljenim strokovnim izpitom,
- b) je delavec, ki opravlja vzgojno-izobraževalno delo in si je s praktičnimi izkušnjami pridobil ustrezno funkcionalno znanje, ter zna uspešno uresničiti vzgojno-izobraževalne smotre. Opravlja osnovo dela učitelja, delo razrednika in mentorja učencem.

Oba delavca (pod a in b) lahko napredujeja v ta naziv po petih letih dela, delavec pod a) pa lahko napreduje tudi takoj po opravljenem strokovnem izpitu.

Učitelj mentor:

- a) je pedagoški delavec šole, ki dosega ob delu izjemne pedagoške uspehe, ima ustrezne organizacijske sposobnosti in je pripravljen prenašati svoje izkušnje na mlajše v korist pedagoške teorije in prakse;
- b) je lahko tudi izkušen delavec, ki v vzgojno-izobraževalnem delu dosega izjemne uspehe na podlagi funkcionalnega znanja, je izreden strokovnjak na svojem področju, ima tudi ustrezne organizacijske sposobnosti in često vključuje v pedagoško prakso izvirne zamisli.

7. člen

Učitelj mentor lahko postane učitelj, ki ima poleg navedenih kriterijev tudi pet let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalni praksi osnovne šole. Učitelji pod a) so lahko mentorji tudi učiteljem začetnikom, ki ne poučujejo istega razreda ali predmeta, vendar pa morajo biti s področja skupine predmetnikov, kamor spada tudi predmet začetnika (naravoslovje, jezikoslovje, družboslovje, razredna stopnja). Učitelji pod b) so lahko mentorji le začetnikom, ki poučujejo isti razred ali predmet sam.

Učitelj mentor mora poleg drugega doseči v zadnjih štirih ocenjevalnih obdobjih nadpovprečno oceno kakovosti dela. Učitelj z neustrezno izobrazbo ali učitelj z ustrezno izobrazbo, a brez strokovnega izpita lahko napredujeja v naziv mentorja po osmih letih delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu.

8. člen

Če mentor nima kandidata, mu odpade ustrezna delovna naloga, ki je vezana na to delo. S tem odpade iz vrednosti delovnih nalog tudi ta vrednost. Ostane pa še zmeraj mentor in pomaga vodstvu šole pri načrtovanju in izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela (iz teh preostalih nalog mu ostaja tudi stimulacija).

9. člen

Možnost napredovanja v naziv učitelja mentorja se omeji na največ 10 % od učiteljev na šoli.

10. člen

Učitelj svetovalac

Je pedagoški delavec šole z dokončano ustrezno pedagoško izobrazbo, z visokim funkcionalnim znanjem in dobrimi organizacijskimi sposobnostmi. V

pedagoško delo osnovnih šol v občini ali območju prenaša preko strokovnih aktivov izvirne zamisli in rešitve jih objavlja v tisku ali predava na strokovnih aktivih, poleg tega je tudi izreden družbeni delavec, ki veliko prispeva okolju, v katerem živi.

Učitelj svetovalec mora imeti poleg drugega vsaj 10 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalni praksi osnovne šole.

Določilo o kakovosti velja enako kot pri nazivu mentor. Poleg tega pa mora biti tudi vodja aktiva v občini, območju ali vsaj eden izmed vodij aktiva.

Število učiteljev svetovalcev na šoli se omejuje na največ 5 %.

Zaslužni delavec

je delavec, ki je vse svoje življenje posvetil vzgojno-izobraževalnemu delu in pri tem dosegel nadpovprečne uspehe pri vzgoji in oblikovanju mladih rodov. Je tudi izreden družbeni delavec, ki je veliko prispeval k spreminjanju okolja, v katerem živi.

Naziv zaslužni učitelj lahko prejme pod navedenimi pogoji učitelj pet let pred redno upokojitvijo.

Število zaslužnih učiteljev na šoli se omejuje na približno 1 %.

11. člen

Kriteriji za napredovanje šolskih svetovalnih delavcev, logopedov in knjižničarjev so podobni kot za učitelje, in jih smiselno prilagajamo.

III. POSTOPEK ZA NAPREDOVANJE PEDAGOŠKIH DELAVCEV ŠOLE

12. člen

Pobudo za napredovanje in pridobitev naziva dá ravnatelj šole, ko ugotovi, da pedagoški delavec izpolnjuje pogoje za določeno napredovanje. Poleg ravnatelja sta lahko pobudnik tudi ustrezni strokovni aktiv ali osnovna organizacija sindikata. Pobudnik mora dati v tem primeru ravnatelju šole pisni predlog z utemeljitvijo. Ravnatelj lahko pobudo sprejme ali zavrne, mora pa pri tem razložiti, zakaj je zavrnil predlog. Ravnatelj šole mora pri predlogu za napredovanje in pridobitev nazivov posredovati svetu šole za vsakega kandidata pisni predlog z obrazložitvijo.

13. člen

Svet šole imenuje strokovno komisijo za napredovanje, ki jo sestavljajo:

- ravnatelj šole
- vodja ustreznega strokovnega aktiva
- pristojni svetovalec Zavoda SRS za šolstvo

14. člen

Strokovna komisija predloži svetu šole predlog o delavčevem napredovanju, ki ga ta v skladu z merili napredovanja potrdi, zavrne ali zahteva od komisije dodatno pisno obrazložitev.

Če je predlog komisije za napredovanje kakega delavca negativen, svet šole ne odloča o predlogu. Isti delavec je lahko ponovno predlagan potem, ko mineta dve leti od datuma poprejšnjega pisnega predloga.

15. člen

V častni naziv: zaslužni delavec, napreduje kandidat ob istih pobudnikih kot pri delovnih nazivih, predlog pa pripravi druga komisija, ki jo sestavljajo:

- predstavnik osnovne organizacije sindikata šole
- predstavnik občinske konference SZDL
- predstavnik zavoda SRS za šolstvo
- ravnatelj šole.

16. člen

Na podlagi ravnateljevega pisnega predloga preveri komisija družbeno verodostojnost za imenovanje kandidata v ta naziv, svet šole pa na pisni predlog komisije z obrazložitvijo predlog potrdi ali zavrne.

Pri imenovanju v naziv zaslužni delavec zgubi kandidat prejšnji naziv, s tem pa tudi vse dodatne delovne naloge, ki so bile pogoj za prejšnji naziv. Odslej opravlja le delovne naloge v normalnem obsegu dela.

17. člen

Člani komisije se morajo s predlogom za napredovanje v nazive strinjati, sicer predloga ni mogoče dati v obravnavo svetu šole.

Če delavec šole samodejno izpolni kriterije za napredovanje, to je v primeru, ko opravi strokovni izpit, tedaj celotni postopek za imenovanje ni potreben in je napredovanje samodejno.

18. člen

Pridobljenega naziva pedagoškemu delavcu praviloma ni mogoče odvzeti, razen če ta odkloni opravljanje delovnih nalog, ki izvirajo iz naziva.

Postopek za odvzem naziva je enak postopku za pridobitev naziva iz napredovanja.

19. člen

Delavčeva pravica do napredovanja v naziv mentor, svetovalec in zaslužni delavec je povezana z določeno stalnostjo zaposlitve na isti šoli. V mentorja na posamezni šoli lahko napreduje le delavec, ki dela na tej šoli vsaj dve leti, za naziv svetovalec rabi 4 leta, in za naziv zaslužni delavec najmanj šest let na tej šoli. Delavec, ki spremeni zaposlitev, ohrani naziv, ki ga je dosegel, ne more pa ob nastopu dela na drugi šoli kandidirati za višji naziv.

20. člen

Delavcu šole, ki si je pridobil naziv iz naslova napredovanja, izda šola po sklepu sveta šole odločbo.

IV. STIMULACIJA ZA NAPREDOVANJE

21. člen

Stimulacijo za napredovanje pedagoških delavcev ureja pravilnik o delitvi OD na šoli.

Predsednik sveta šole:

BELEŽKE:

pobude
odmevi

Skrb za prizadete — zrcalo človečnosti

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije se okoli 7 do 8 odstotkov otrok razvija počasneje od njihovih zdravih vrstnikov. To so telesno in duševno prizadeti, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, otroci z vedenjskimi in govornimi motnjami in otroci s kombiniranimi motnjami. Če pristajemo k tem tudi otroke, ki imajo lažje ali občasne motnje v sicer normalnem razvoju, je takih otrok okoli 20 odstotkov. Med temi je največ duševno manj razvitih, vedenjsko, osebnostno in govorno motenih in otrok z lažimi oblikami cerebralne paralize. Takih otrok je v SR Sloveniji okoli 33.000. Po podatkih svetovne zdravstvene organizacije pa je v svetu več kot 10 odstotkov (okoli 450 milijonov) ljudi (odraslih in mladine) različno prizadetih.

Uradni naziv, ki velja v svetovnem merilu za tiste, ki jim je OZN lani namenila posebno pozornost, je »handikapirani«. V slovenščini bi temu izrazu še najbolje ustrezala beseda »prizadeti«. O izbiri najprimernejšega izraza za poimenovanje »prizadetih« so tudi naši strokovnjaki večkrat razpravljali, a se žal niso zedinili za izraz, ki bi bil najustrenejši. Zato govorimo o telesnih invalidih, duševno prizadetih itd.

V lanskem mednarodnem letu invalidov so bili dnevi od 7. do 13. decembra še posebej namenjeni problematiki invalidnih oseb. V ta namen se je v Sloveniji izvršilo več tekmovanj in drugih prireditev. Tako je bila 7. decembra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprta razstava o rehabilitaciji prizadetih, na kateri so strokovni delavci prikazali javnosti razvoj in napredek posameznih strok na področju rehabilitacije invalidov. V Mariboru so s pomočjo športnih delavcev organizirali republiško prvenstvo invalidov v plavanju. Na Okroglem pri Kranju je društvo slepih in slabovidnih pripravilo seminar za slepe ženske. V petek, 11. decembra, so v Zavodu za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani odprli prvo zobno ambulanto za tiste invalide, ki ne morejo brez invalidskih vozčkov, v soboto, 12. decembra, pa je bilo v Ljubljani medrepubli-

ško tekmovanje slepih v Braillovi pisavi. V Postojni je Društvo invalidov v domu JLA organiziralo razstavo del slikarja Stojana Zafreda. V knjižnici je razstavljal svoja dela akademski slikar Mladen Jernej, v novem zdravstvenem domu pa so razstavljali svoje izdelke invalidi s postojnskega območja. V počastitev tedna invalidov so bile prireditve in razstave tudi drugod po Sloveniji.

Namen generalne skupščine OZN, ki je imenovala lansko leto za mednarodno leto invalidov, je bil med drugim spodbuditi uresničevanje pravic različno prizadetih oseb za popolno in enakovredno vključevanje le-teh v družbeno življenje in delo. Ena glavnih nalog je bila tudi načrtno in boljše obveščanje in s tem seznanjanje širše javnosti s problematiko telesno, duševno in drugače prizadetih ter s pravicami in dolžnostmi družbene skupnosti in njihovih samih. Žal smo ugotavljali, da so imele doslej v teh prizadevanjih organizacije za usposabljanje in društva prizadetih premalo podpore v organizacijah združenega dela in širši družbeni skupnosti. Resnično človečnost družbe ocenjujemo tudi po skrbi za njene najbolj odvisne člane, kar je jasno opredeljeno tudi v naši ustavi. Pomembnejša kot pravna podlaga pa je odnos družbe do prizadetih in njena naklonjenost sodobnim strokovnim načelom njihovega vključevanja v življenjsko in delovno okolje.

V Sloveniji imamo dokaj uspešen in razvejen sistem služb, skupnosti, središč, zavodov, šol, domov, organizacij in društev, ki pomagajo reševati problematiko prizadetih, saj so bili prav z njihovo pomočjo in delom doseženi vidni uspehi tudi pri usposabljanju in zaposlovanju prizadetih. Seveda pa ne moremo in ne smemo biti povsem zadovoljni z dosežki. Tisti, ki se poklikno ali drugače ukvarjajo z reševanjem vprašanj prizadetih, najbolj čutijo z njimi in njihovimi svojci. Vedo, da je še veliko možnosti, da bi lahko v prihodnjih letih tudi invalidom omogočili, lepše in srečnejše življenje.

FRANC KOPRIVEC

Premalo prostora za celodnevno osnovno šolo

V Loki pri Žusmu, kozjanski vasi pod Rudnico, je podružnična šola, v kateri imajo že sedmo leto celodnevno osnovno šolo. Zanimalo nas je, kako se je učiteljski kolektiv, ki se v vseh letih obstoja celodnevne osnovne šole ni bistveno spremenil, zvišal v delo po novem, kako se počuti iti.

Pogovora se je udeležilo vseh sedem učiteljev, ki poučujejo in vzgajajo v petih oddelkih 81 učencev. Povedali so, da niso zadovoljni zato, ker šola nima telovadnice. Takole pravijo: v pomladnih in poletnih mesecih, ko je lepo vreme in pozimi, če ni prehud mraz in je dovolj snega, so dobre možnosti za redno in osvežilno telovadbo na igrišču, ki je asfaltirano in v okolici šole. Boje pa se jesenskih in zimskih dni, ko učencev ni mogoče voditi ven in jih morajo »obdržati« kar sedem ur v šolski stavbi (vsak oddelek v svoji učilnici).

Ko so jeseni leta 1975 uvedli celodnevno osnovno šolo, so bili

na šoli le štirje oddelki. Na voljo so imeli knjižnico — lep prostor velikosti učilnice, v kateri je ob slabem vremenu potekala telesno-športna dejavnost. »Pristojni dejavniki« so sicer že nekajkrat obljubili šoli telovadnico — iz teh obljub pa seveda ni bilo nič. Zaradi prostorske stiske na matični šoli v Slivnici so leta 1976 ostali v Loki še učenci petega razreda — novi oddelek je zasedel še zadnji prostor, v katerem so lahko telovadili. Tudi kuhinja je premajhna — ni ustrezne shrambe, ni kleti, težave so z didaktičnimi in telesnovzgojnimi pripomočki, za katere prav tako ni ustrezni shrambe. Izhod iz te prostorske stiske bi bila dograditev šolskih prostorov na matični šoli — s tem pa bi odšel iz Loke 5. razred. Idealno pa bi bilo, da bi v Loki dozidali k zdajšnji stavbi telovadnico in še kako shrambo; s tem bi bilo konec prostorskih težav.

ERNEST REČNIK

Pomisleki ob šolskem koledarju

Najbrž smo res premalo zavzeti ob obravnavi, dopolnjevanju in sprejemanju raznih aktov ali dopolnil, saj se njihove pomembnosti in primernosti zavemo šele, ko jih je treba začeti uresničevati. V mislih imam šolski koledar. Osnutek le-tega je bil sicer v razpravi, nismo pa mu namenili dovolj pozornosti.

Morda lahko poskusim to opravičiti z množico osnutkov, predlogov in gradiv, ki jih dobivamo na šole sočasno, velikokrat tudi tedaj, ko smo v časovni stiski, tj. ob koncu šolskega leta, tik pred začetkom letnih dopustov — v času, ki zaradi preobremenjenosti ni najbolj primeren za trezno in mirno presojo.

O zimskih počitnicah je bilo že kar precej povedanega. Pojavili so se različni pomisleki, med temi prav gotovo tudi precej utemeljenih. Taki so bili zlasti na območju severnoprimorskih občin, gotovo pa so našli odmev še marsikje.

Prav pri vprašanjih ob šolskem koledarju bi se samoupravno dogovarjanje vendarle moralo uveljaviti zaradi številnih pogojev in zahtev, ki ob tem nastajajo. Pri tem lahko nastanejo drobnjarkarstvo, nadoslednost, nepovezanost, neorganiziranost, vendar se vsemu temu lahko izognemo. Poskušala bom dokazati z dejstvi, da je vsaj glede zimskih počitnic zdajšnji koledar zgrešen glede na smotre.

Predavanje dr. Vilija Ščuke je nas, pedagoške delavce prepriča-

lo, naj šolski koledar upošteva sovpadanje bioloških zahtev in sposobnosti, ki jih nasilno ne moremo spreminjati. Upoštevati moramo zvečevanje in zmanjševanje psihofizičnih sposobnosti v učni uri, šolskem dnevu, tednu, luninem mesecu, letnem času, koledarskem in šolskem letu. Vse to pove, da marsikdaj ne upoštevamo znanstvenih spoznanj, kar je zaradi organiziranosti in sistema dostikrat nujno, precejkrat pa gre za okostenelost, neprilaganje novejšim spoznanjem.

Toliko manj pa je opravičljivo, kadar starim napakam dodajamo nove. Tako na primer tritedenski odmor med počitnicami nasilno prekine šolsko leto, saj doba treh tednov ni le nujni odmor in sprostitve, temveč zahteva ponovno uvajanje in prilagajanje — podobno kot ob začetku šolskega leta. Prvomajski premor pa pomeni simbolično zajetje sape za zadnji napor in dosedanj teden dni je bil v ta namen prav primeren. Na sestanku predstavnikov osnovnih šol severnoprimorskih občin pa so bile zimske počitnice obravnavane z ostalih vidikov, ki se mi zde prav tako pomembni.

Prevladalo je mnenje, da problem zimskih počitnic najbrž ni enak na vseh geografskih območjih, kajti na Primorskem snega skoraj ni, in je torej tudi možnost za smučanje zelo malo. Žal so tudi zimsko-sportna središča med počitnicami zasedena in tako moramo možnosti za zim-

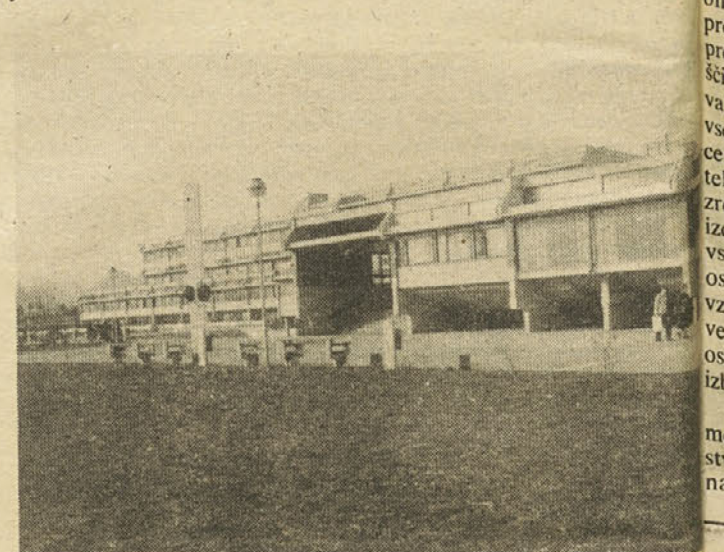
sko šolo v naravi iskati tedaj, ko ni počitnic. Starši pa bodo zaradi podaljšanja šolskega leta imeli manj možnosti izrabiti predsezonske popuste, samo delo na našem področju pa bo zaradi poletne vročine proti koncu junija oteženo in manj uspešno. Koliko kurjave bo mogoče med počitnicami v resnici prihraniti, lahko ocenijo le vsaka delovna organizacija zase. Pri nas prav malo ali

nič. Ker sta v istem poslo- vzgojno-varstvena enota in sarna, centralnega ogrevanja bo mogoče izključiti. Hkrati bodo doma kurili tudi tam, k sicer ne bi. Taka in podobna zmišljanja navajajo k sklepu, bi se bilo treba o vsem tem moupjavno dogovoriti in vendarle poiskati najustreznejše rešitve.

MILENA STEPANČIČ

Žarišče nenehnega izobraževanja

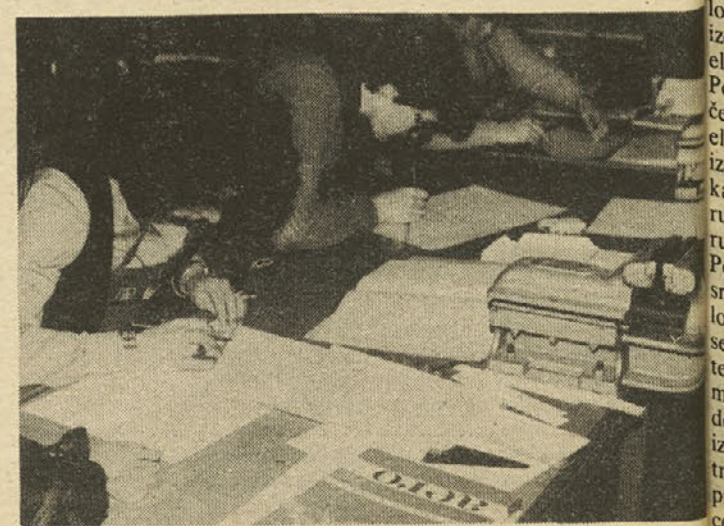
Pedagoška akademija v Mariboru se v zadnjem času vedno bolj u- ljavlja tudi kot središče nenehnega izpolnjevanja osnovnošolskih učiteljev. Programski svet pri njenem centru za nenehno izobraževanje pedagoških delavcev je pripravil, kot nam poroča Amand Papi- nik, širši program za strokovno, pedagoško in družbeno-politično popolnjevanje učiteljev, ki obsega aktualne pedagoško-psiholo- teme, sodobna idejnopolična vprašanja in izbrana strokovna pogl- ja.

Doslej je pedagoška akademija vključila v to izobraževanje zlasti liko učiteljev razrednega pouka. Posebno pozornost so pri tem na- nili njihovem dopolnilnemu izobraževanju in usposabljanju za do- bno tehnično vzgojo in izobraževanje v osnovni šoli, zlasti v ok- predmetov spoznavanje narave in družbe ter spoznavanje narave- uspešno uresničevanje programa namreč manjkajo učiteljem neka- posebna znanja, spretnosti in metode, pa si jih morajo pridobiti z- polnilnim izobraževanjem.

Program dopolnilnega izobraževanja iz tehničnega pouka je zelo- ster, saj zajema tehnologijo obdelave različnih gradiv in področij do- oblikovanje uporabnih predmetov iz lesa, žice, pločevine, plasti- papirja, lepenke in usnja, izdelavo modelov, maket in sestavljenk- uporabo različnih konstrukcijskih zbirk. Katedra za tehnično vzgo- in proizvodno-tehnični pouk utira tako nove poti strokovnega iz- polnjevanja učiteljev.

Udeleženke prenašajo mere z načrtov na gradivo (Vse foto: A. P. potnik)

DOKUMENTARNA TV ODDAJA

»Učitelj«

Pod tem naslovom smo gledali 29. novembra v ljubljanski večerni TV oddaji svojevrsten dokumentarec. Televizijski program za ta večer je zbudil pozornost, zanimanje in ugibanje predvsem pri prosvetnih delavcih: ali naj bo to nekakšna improvizacija učitelja pretekle in polpretekla dobe, iz časov Can- karjevega Martina Kačurja in njegovega klavnega konca v Bla- tnem dolu ali pa morda učitelja Jermama iz Hlapcev, ki je ob premestitvi na Golčavo moral priznati: »ne, jaz ne bom več zboroval, na vaših plečih bo slo- nelo življenje, moja so odpoveda- la...«, ali pa bo morda sinteza dviga in padca obeh; morda pa bo nekaj spodbudnega iz novejši dobe? Vsekakor smo oddajo z zanimanjem pričakovali.

Že sam začetek oddaje pa je pokazal, da ne gre za oddajo ki poteka po vnaprej izdelanem scenariju, ampak za neposreden pogovor med »televizijo« in učiteljem 20. stoletja iz Srbije, ki je šel skozi viharne obdobja druž- benih pretresov od začetka tega stoletja do danes. Šlo je za učite- lja — ustvarjalca napredne pe- dagoške misli, tribuna in revolu- cionarja Miloša B. Jankovića, ki je dopolnil 97. leto svoje burne življenjske poti in 80 let zave- tega družbeno-političnega in pe- dagoškega dela.

Miloša Jankovića ni treba predstavljati našemu starejšemu pedagoškemu rodu, poleg dru- gega pa je bil prikazan njegov lik sicer na kratko — že tudi v Pro- svetnem delavcu. Ni pa naključ- je, da je bil izbran za enourni te- levizijski posnetek in prikazan tudi v Sloveniji. V plejadi pre- vojnih in povojnih naprednih srbskih prosvetnih delavcev je bil Janković izredno vidna osebnost v vseh družbeno-političnih vi- harnih obdobjih na Balkanu in se brezkompromisno bojeval pod zastavo marksizma-leninizma ter na tej podlagi dajal svoj pečat pedagoški teoriji in praksi. Ta- ko se je že takoj v začetku stolet- ja opredelil za Leninov politični koncept (za razliko od menjšev- skega), zato so ga izključili z učiteljskega.

Poleg vseh priznanj in odliko- vanj, ki jih je Janković prejel v povojni dobi, so mu na kongresu Zveze pedagoških društev Sri-

je, ki je bil v dneh 28. do 29. ok- tobra 1981, podelili nagrado »Vasa Pelagić«. To najvišjo na- gradno zveze so srbski pedagogi prvič podelili in to prav Milošu Jankoviću za njegovo življenjsko delo. Janković se ni mogel udele- žiti kongresa, zato mu je po- sebna delegacija izročila na- gradno na njegovem domu v Beo- gradu pod vodstvom dr. Ljubo- mira Kocića. Ta je bil hkrati tudi predsednik žirije. Ob tej prilož- nosti je poudaril, da je kongres enoglasno in z burnim ploska- njem (400 delegatov in 200 dru- gih prosvetnih delavcev) sprejel sklep žirije in predlog za nagra- do. V utemeljitvi je med drugim rečeno:

— da je Janković v svojem življenju napisal veliko del te- matske vsebine, katerih vrednost je strokovni in znanstveni tisk ocenil za visoko kakovostna;

— da je bil v 35-letni aktivni učiteljski službi pravi ljudski učitelj in dokazoval plemenitost tega poklica;

— da je ustanovil klub učite- ljev socialdemokratov že leta 1907;

— da je leta 1908. začel izda- jati in vse do 1941. leta urejal so- cialistično-pedagoško knjižnico »Budućnost«, ki je širila in po- membno vplivala na širjenje so- cialistične pedagoške misli;

— da je na njegovo pobudo in pod njegovim uredništvom za- čela izhajati leta 1946, pedago- ška revija Savremena škola;

— da je bilo predvsem po njegovi zaslugi ustanovljeno leta 1949. Pedagoško društvo FNJR oziroma Zveza pedagoških dru- štev Jugoslavije, kateri je dolga leta predsedoval.

Ker je torej že v svoji mladosti in življenjski dobi delal in pri- pravljajal teren za revolucijo v naj- težjih predvojnih razmerah, je razumljiv enourni dialog na te- levizijskem zaslonu.

MARTA MENCEJ

kolegom
v
slovo

Stanka Pregelj

Ko smo zvedeli žalostno novico, da je v nedeljo, 15. novembra prenehala biti njeno plemenito srce, nismo mogli verjeti, da jo je smrt tako zgodaj odtrgala od nas. Komaj pred letom dni je bila upokojena. Takrat smo ji želeli, da bi pokoj čim lepeše preživljala, čeprav smo že dolgo vedeli, da ni najboljšega zdravja. Nihče v naši delovni organizaciji ni mislil, da bo za vedno zapustila naš kolektiv Osnovne šole Dušan Kveder-Tomaž Litija, v katerem smo tudi učitelji s sedmih podružničnih šol, saj je bila v njem trideset let.

Stanka Pregelj-Habjanič je bila rojena pred petinpetdesetimi leti v uradniški družini v Mariboru. Želela je postati učiteljica, zato se je vpisala na učiteljsko šolo v Mariboru. Končala je samo prvi letnik, nadaljnje šolanje pa ji je preprečila vojna. Bila je ena izmed tistih, ki jim je najlepša leta mladosti zagrenila vojna. Življenje ji ni prizanašalo z udarci. Doraščala je v času velike zgodovinske prelomnice, ki je zahtevala od tega rodu izredne napore. Ker je imela veselje do glasbe in bila zanj tudi nadarjena, se je vpisala na konservatorij v Gradcu. Tam je tri leta študirala glasbo, a tudi to je morala opustiti zaradi težkih vojnih razmer.

Po osvoboditvi je postala članica LMS in pomagala obnavljati domovino z udarniškim delom. Ker je po vojni zelo primanjkovalo učiteljev, se je Stanka Pregelj zaposlila kot pomožna učitelja v Radvanju. Potem je končala trimesečni pedagoški tečaj in leta 1945 nastopila službo v Bogojini. Nato so jo premestili na šolo Mostje. Medtem je nadaljevala tečaj v Semiču in sprejela službo v Renkovcih. Od tam je bila premeščena v Rovtarske Žiberše in kasneje v Rovte. Leta 1949 je bila premeščena v Litijo, nato pa za eno leto v Šmartno pri Litiji. V Litiji si je ustvarila družino in v tem času maturirala na učiteljski šoli v Ljubljani. Nekaj let kasneje je opravila strokovni izpit. Njen dan je bil napolnjen z delom in zmeraj prekretek.

Delo po vojni ni bilo lahko. Zmogla ga je v upanju na lepše življenje. Poučevala je ves dan, po več razredov v enem oddelku. Poleg priprave na pouk je delala v različnih družbeno-političnih organizacijah. Vmes je študirala in skrbela za družino. V Litiji je odlično vodila šestdesetčlanski otroški pevski zbor in dosegala na revijah in nastopih izredne uspehe. Kot članica KUD je sodelovala tudi pri folklorni skupini kot pianistka in se odlikovala kot režiserka.

Leta 1963 se je z družino preselila v Jevnico, kjer je spet poučevala v številnem kombiniranem oddelku. V zadnjem obdobju je vodila otroški pevski zbor, sodelovala pri samoupravnih organih in se udeleževala konferenc, seminarjev in aktivov.

Kot kolegica je bila med nami zelo priljubljena. Nesebično in požrtvovalno se je razdajala.

Vrasla in živela se je v preprostejši človeka in otroka. Učenci so jo spoštovali, ker je znala biti ob pravem času stroga, a pravična. Vsakemu je rada pomagala z nasveti, tako staršem kot otrokom in imela stike z družinami, katerih otroci so potrebovali pomoč. Svojo knjižnico je podarila šoli. Z notranjim žarom in čutom odgovornosti se je posvetila mlademu rodu in ga vzgajala v pravičnosti in dobroti. Znala je prisluhniti željam in težnjem mladega človeka, ga razumeti, bodriti in navduševati. Tako je vzgojila več rodov in jim dajala

več let tudi temeljno znanje. Prav v otroškem srcu je našla tisto pristnost in iskrenost, ki jo je težko najti drugje. Najbolj srečna je bila pri delu z mladimi.

Zavedala se je, da je malo poklicev, ki jih je mogoče opravljati s tako ljubeznijo, kot je učiteljski poklic. Za svoje delo je prejela red dela s srebrno zvezdo.

Težko nam je. Ne moremo verjeti, da se je po neozdravljivi bolezni za zmeraj poslovila. Nihče od nas je ne bo nikdar pozabil.

STANE PEPELNAK

Jure Zdovc

Globoko nas je pretresla vest o Juretovi smrti, ki smo jo 26. decembra prebrali v Večeru. Ostali smo brez nekdanjega sošolca na učiteljski, vedno vedrega in nasmehljivega prijatelja.

Njegova družina je vse prežgotala izgubila skrbnega in ljubečega moža in očeta, Juretovi sodelavci Osnovne šole Edvard Kardelj v Slovenskih Konjicah pa svojega priljubljenega tovariša. Še posebej ga bo pogrešala mladina, ki jo je zavzeto vzgajal le k lepemu in k dobremu.

Pokojni Jure Zdovc se je rodil pred 52 leti v Slovenskih Konjicah, kjer je preživel mladost. Leta 1949 je končal učiteljsko in kot mlad učitelj nastopil svojo prvo službo v Črni na Koroškem. Po odsluženju vojaščini je kratak čas služboval v Vojniki in Pilštani, pozneje pa je svoje znanje izpopolnil na višji pedagoški šoli. Postal je predmetnik učitelja nemškega in slovenskega jezika na takratni nižji gimnaziji v Kozjem. Bil je odlični metodik. Tega se dobro spominjajo njegovi nekdanji učenci, to dokazujejo njegovi strokovni članki, ki jih je objavljali v Jeziku in slovstvu in drugih strokovnih revijah. Njegov največji pedagoški uspeh pa je bil učenje nemškega jezika za 5. razred osnovne šole, ki je doživel več ponatov in so ga učitelji po vsej Sloveniji uspešno uporabljali pri svojem delu. Iz Kozjega ga je njegova življenjska pot za tri leta zanesla na Osnovno šolo v Šmarje pri Jelšah. Pohorje in Konjiška gora pa sta ga zvalila nazaj v Konjice. Eno leto je služboval v Oplotnici, nato pa od leta 1964 dalje na Osnovni šoli Edvard Kardelj v Slovenskih Konjicah.

Jure ni bil samo ljubitelj glasbe, ampak tudi njen ustvarjalec. Ljubezen in predanost do domačega kraja in vsega lepega, kar je imel v življenju najraje, je izpovedal v svojih skladbah, ki so jih domačini tako zelo vzljubili. Posebno navdušeni so bili nad njegovo pesmijo Pod lepo zeleno Konjiško goro, za katero je napisal besedilo in melodijo. Njegove skladbe izvajajo različni ansambli narodno-zabavne glasbe, ki jih je z navdušenjem in uspehom vodil. Izšlo je tudi nekaj gramofonskih plošč. Konjičani in mnogi okoličani so radi prisluhnili zvokom njegove harmonike. Zdaj je utihnila njegova harmonika, zamrl je smeh, ugasnile so iskre hudomušnosti v njegovih očeh.

Njegovi sodelavci so se z veliko žalostjo poslovili od njega in se mu zahvalili za vse prijetne ure, ki so jih preživeli skupaj, zahvalili za vse, kar je storil za mladino. Pogrešali bodo njegovo ustvarjalno domiselnost, kritičnost in vestnost pri delu. V naših srcih sta ostali praznina in žalost, ki bi ju lahko pregnali le zvoki Juretove harmonike.

NJEGOVI SODELAVCI
IN SOŠOLKA SONJA GOLEC

Popravki

V zadnji številki Prosvetnega delavca je nastalo v članku Metodika obrambe in zaštite pri tiskanju več pomenskih napak. Na koncu drugega odstavka se namesto »osip je zvišal« pravilno glasi **osip je znašal**. V četrtem odstavku moramo nadomestiti besedo »povezovanje« s »**povezuje**«. Ker je izpadla cela vrstica, se naslednji stavek pravilno glasi: »Mladostnika odbija enoličnost dolgovernih razlag, ki se vrstijo pri nekaterih predmetih. Zanimivo je, da učenci na primer matematike ne uvrščajo, kljub njeni zahtevnosti, med dolgočasne in utrujajoče predmete.« V šestem odstavku moramo nadomestiti besedo »razgibanja« z »**razgrinja**«. V sedmem odstavku je izpuščen predlog »za« (razgibanost).

KMETIJSKI ŠOLSKI CENTER
GRM NOVO MESTO

razpisuje prosta dela in naloge

— učitelja slovenskega jezika za določen čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu od 15. 2. 1982 do konca šolskega leta)

Sprejemmo tudi absolventi. Razpis velja do prevzema del in nalog.

Tiskarski škrt je povzročil v zadnji številki Prosvetnega delavca tudi nekaj napak v članku V Deželi jutranje tišine, ki jih popravljamo takole:

- 7. stran, 2. stolpec, 1. vrsta: pravilno: »indijske **podceline**«, ne pa »indijske celine«
- 5. stolpec, 1. odstavek, 10. vrsta: pravilno: »**Djuče**«, ne pa »Djucl«
- 5. stolpec, 3. odstavek, 2. vrsta: črtati besedo »vedno«
- 6. stolpec, 5. odstavek, 7. vrsta: pravilno: »(2 + 1)«, ne pa »(2 +)«

Dušan Čokl

Ko se je staro leto prevesilo v novo, je umrl dolgoletni učitelj in nekdanji ravnatelj Osnovne šole Franc Belšak Gorišnica Dušan Čokl.

Rodil se je 22. septembra 1921 v nekdanji dobri stari goriški šoli, ki se je pred leti morala umakniti sodobnemu življenjskemu utripu.

Šolal se je v domači osnovni šoli, nato pa v ptujski gimnaziji, kjer mu je v višjih razredih že zorel pogled na življenje, ki so ga takrat pretresala huda družbena nasprotja in vznemirjale slutnje bližajočega se svetovnega spopada. Na ptujskih ulicah in v gimnazijskih učilnicah se je z napredno mislečimi in narodno zavestnimi sošolci spopadel z nemčurji, ki so se strahovali s ključastim križem in oznanjali čas nemškega militarizma. Z izredno ljubeznijo in zanimanjem je prebiral literaturo najboljših slovenskih in svetovnih besednih ustvarjalcev. Ob njihovih delih se je v njem prebudilo spoznanje, da je beseda močno in prepričljivo sredstvo za oblikovanje človekovega jaza v boju za pravico in resnico tiste podobe življenja, po kateri bodo izkoriščeni in brezpravni dninarji, kočarji, hlapi in dekle, garači na domačem polju, in do poslednjih moči izčrpani viničarji z lapornatih, ilovnatih haloških in slovenjgorskih klanec doživeli svetle dni. Verjel je, da bodo besede zanetile upor proti družbeni zlaganosti in pripravile ljudi za boj za družbeno in narodno osvoboditev.

Po maturi se je vpisal na ljubljansko filozofsko fakulteto in se odločil za študij slavistike. Takrat pa je druga svetovna vojna neusmiljeno posegla tudi v njegovo življenje in mu uničila zaželeni življenjski cilj: poslali so ga na prisilno delo na Gradiščansko v Avstriji.

Kulturna dneva v
zamejstvu

Ob koncu minulega leta so v goriškem zamejstvu zabeležili kar dva pomembna kulturna dogodka: odprli so nov kulturni dom v Gorici in novo šolsko poslopje v Steverjanu v Dragah. Kulturni dom, ki so ga odprli 27. novembra, je »naslednik« nekdanjega Trgovskega doma, v katerem so razvijali naši predniki uspešno kulturno dejavnost, vzeli pa so nam ga fašisti leta 1926. Zaman so pričakovali Goričani, da jim ga bo Italija po vojni vrnila in s tem popravila krivico. Zato so se slovenski Goričani odločili, da si bodo sami postavili hram kulture. Država ni prispevala za dom niti beliča. Načrte za novi dom je zasnoval prof. inž. arhitekt Edo Mihevc, ki je izdelal tudi načrte za novi tržaški kulturni dom. Kulturni dom v Gorici ima gledališko dvorano in telovadnico, ki jo uporabljajo že nekaj mesecev tudi otroci iz vrtca, šolarji, mladina in odrasli.

Slovesnosti, ki so trajale tri dni, so se udeležili med drugimi tudi Mitja Ribičič, Josip Vidmar, Dušan Sinigoj, goriški župan A. Scarano, slavnostni govornik

DO VIZ ŠENTJUR
TOZD OSNOVNA ŠOLA KOZJANSKI ODRED
PLANINA PRI SEVNICI

razpisuje dela in naloge

— učitelja matematike s polnim delovnim časom za določen čas (od 15. 2. do 30. 6. 1982)

Pogoj: PRU ali absolvent PA ustreznih smeri.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na gornji naslov v 15 dneh po objavi razpisa.

V domači Gorišnici, katere podoba je ponesel tudi v pristanstvo, so se medtem že oglašale uporniške puške. Povezali so domačini »viharniki« in begnil na Pohorje, kjer je pomno opravil nalogo, za katero je odločil že v predvojni dobi. Po vojni se je vrnil v rojstno Gorišnico, na katero je mislil do štiri leta.

Da bi lahko ostal med svojimi rojaki, da bi s svojim dejavnim življenjem in z neizčrpno energijo lahko gradili novo življenje, se je odločil za učiteljski poklic. Odslej je živel in delal v goriškem svetu, v šoli in njenem okolju. Postal je pravi ljudski učitelj, zavedal se, da učiteljsko poslanstvo ujetu samo med štiri šolske stene in da mora učitelj polno živeti okoljem, v katerem dela in živi. In tovariš Dušan je ustvarjal posegal na vsa področja družbeno-političnega, gospodarskega in prosvetno-kulturnega življenja v kraju, občini in republiki. Zaradi svoje neizčrpane življenjske moči, bogate domišljije, sposobnosti, široke izobraženosti, velike človeške toplote in globokega poslušanja življenjske stiske vseh ljudi svoje rojstne pokrajine so mu zaupali pomembne in odgovorne funkcije, ki jih je opravljalo do svoje bolezni.

Ob delu in življenjskih stresih je telesno omagal, zato se je pred dvema letoma predčasno upokojil. Kakor je v prvih po vojni letih poln optimizma in idealizma, delovnega zagona, pedagoškega erosa stopil areno življenja, tako se je po desetih letih ustvarjalnosti umaknil v svoj ožji svet.

Umrli je 18. decembra. Odslej je, njegov spomin pa bo živel vseh nas, ki nam je bil človek in delovni tovariš.

SODELAVCI

predsednik SKGZ Boris Racec. V začetku zadnjega meseca minulega leta (5. decembra) slovesno odprli novo šolsko poslopje v Steverjanu. Za Brdavo našo slovensko goriško skupnost je bil to kajpada veliki praznik in pomembna obogatitev. V poslopju bo celodnevna šola. Objekt so gradili od leta 1974 v več fazah in ga dogradili prispevki in posojili dežele. Slovesnega odprtja so se udeležili najvišji predstavniki vladnih, državnih, pokrajinskih in občinskih oblasti ter generalni konzul SFRJ v Trstu. Slavnostni govor je imel župan S. Klanjšček, srbičolični trapez pa je prezeval deželni predsednik Comelli, ki je v svojem pozdravnem govoru med drugim dejal, naj bi se čimprej uresničile želje Slovencev, da dobijo globalni zaščitni zakon. Goriški nadškof P. Cocolini je slovenščini zavezal učiteljem in šolarjem veliko uspehov v celodnevni šoli. Po uradnih govorih so v bogatem kulturnem sporedu nastopili šolarji in domača kulturna društva. Pravi ljudski praznik.

ERNEST ŠVARA

Obvestilo

Predsednik skupščine Posebne izobraževalne skupnosti za pedagoško usmeritev

SKLICUJE

7. redno sejo skupščine, ki bo v torek, 2. februarja 1982 ob 9. uri v prostorih Filozofske fakultete v Ljubljani, Aškerčeva 12, soba 15 (velika predavalnica levo).

DNEVNI RED:

1. Začetek seje in izvolitev verifikacijske komisije
2. Sprejetje zapisnika 6. redne seje skupščine
3. Ustna poročila odborov skupščine in zborov izvajalcev
4. Obravnava osnutka statuta Posebne izobraževalne skupnosti za pedagoško usmeritev
5. Obravnava in sprejetje pripomb Skupščine SR Slovenije k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi Posebne izobraževalne skupnosti za pedagoško usmeritev
6. Razpis vpisa v vzgojno-izobraževalne organizacije Posebne izobraževalne skupnosti za pedagoško usmeritev
 - a) srednja stopnja usmerjenega izobraževanja
 - b) višja in visoka stopnja usmerjenega izobraževanja
7. Obravnava osnutka samoupravnega sporazuma o združenju sredstev amortizacije
8. Obravnava osnutka samoupravnega sporazuma o združenju rezerv
9. Obravnava pripomb k osnutku Pravilnika o štipendiranju učencev in študentov pedagoških smeri izobraževanja in sprejetje predloga
10. Priprava na volitve in ocena poteka evidentiranja in kandidiranja v organe Posebne izobraževalne skupnosti za pedagoško usmeritev
11. Delegatska vprašanja
12. Razno

Vse izvajalce in uporabnike — sklicatelje konferenc delegacij prosimo, da na konferencah izvolijo delegate in jih pošljejo na zasedanje skupščine.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
DR. JADRAN MAČEK

prosvetni
delavec

Ustanovitelj: Republiški odbor Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti ter izobraževalna skupnost Slovenije — Izhaja štirinajstdnevno med šolskim letom.

Izdajateljski svet ČZP Prosvetni delavec: Metka Rečnik, pred-

sednica, Tea Dominko, Milanka Dragar, Tone Ferenc, Leopold Kejžar, Marjana Kunej, Vida Nered, Marja Skalar, Janez Sušnik, Zdravko Terpin, Jože Valentinčič, Boštjan Zgonc.

Uredniški odbor: Geza Čahuk, Tea Dominko, Jure Gartner, Marjana Kunej, Rudi Lešnik, Barica Marentič-Požarnik, Veljko

Troha, Jože Valentinčič, Marija Velikonja, Majda Vujović. Uredništvo: Jože Valentinčič, glavni urednik, Marjana Kunej, odgovorna urednica, Tea Dominko, tehnična urednica. Naslov uredništva in uprave: Poljanski nasip 28, tel.: 315-585, poštni predal 21, Ljubljana 61104

Rokopisov in fotografij ne vračamo. Letna naročnina znaša 250 din za posameznike, 450 din pa za organizacije združenega dela in delovne skupnosti. Cena izvoda 15 din. Študentje imajo pri skupinskih naročilih poseben popust. Številka tekočega računa: 50101-603-46509.

Tiska ČZP Ljudska pravica. Y ISSN 0033-1643. Po mnenju Republiškega komisija za vzgojo in izobraževanje, časnik »Prosvetni delavec« prost temeljnega davka od premeta proizvodov (glej 7. točko odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev prometu).